

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

BS"D • Vo. 2 | Issue 37 | No. 86 • MONSEY: Candle Lighting - 8:11 • Shabbos Ends - 9:42 (72 min past shkiah) • June 13, 2020 • 21 Sivan, 5780

רס התורה

DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS BEHAALOSCHA

ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID

PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

ENGLISH
DIVREI TORAH

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR **\$360**

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, le'iluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua
Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)

\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)
*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

פרשת בהעלותך

VOL. 1 / ISSUE 40 כ"א סיון תש"פ

I have a weekly dilemma. Every Parsha in the Torah is so full of lessons and messages for all of us to learn from; how do you pick the one you might consider the most relevant, the most enlightening, to illuminate? The dilemma presents itself in these articles, the Derashos in Shul, the Shmuesin in Yeshiva - whenever I open up my mouth or pick up my pen.

I obviously had the dilemma this week, too. I had two or three frontrunners bouncing around in my head. One of them was a Shmues I heard many years ago from Mori V'Rebbe Rav Elya Svei, and I've repeated it many, many times since, because it is an eye-opener and something we all need to be aware of. The proof is that I remembered it for so long. Then, I got a package from FedEx with the second volume of Rav Elya's Shmuesin, on Vayikra, Bamidbar and Devarim, to my front door. I quickly opened it to see if they had included that Shmues. It did - along with additional material that was said at a family Simcha - there was my bolt of lightning. Here is my effort in trying to make this Vort a part of your inspiration as it is to mine.

Every human being is born with innate כוחות הנפש, some good and some otherwise; and it is with those tools that one must try and fulfil his שליחות, his purpose in life. The Rosh Yeshiva recalled how his father in law, Rav Avraham Kalmanovitz, Rosh Yeshivas Mir Brooklyn, wept in his hospital bed before his פטירה and repeated the words of Rabeinu Yonah (Shaarei Teshuva 2:21): "Whomever Hashem has graced with intelligence should internalize the idea that Hashem sent him to this world with a mission to protect and keep the חוקותיו ומצותיו and to pay attention ONLY to fulfill his שליחות. Because at the end of his time, if he was loyal and faithful to his שליחות his return will be joyous עולם על ראשו. Like an עבד sent by the king overseas on a mission whose eyes and heart are solely dedicated to a successful completion of his mission until he returns to his master." So wept an אדם גדול that saved the Mirrer Yeshiva, and many others, through his work in the Vaad Hatzalah during world war two. Someone who had a serious hand in establishing Torah in America was worried if he had done his שליחות. (In Yeshiva, we heard many times the refrain to live in the way that when we stand in the ultimate משפט, to be able to say עשיתי שליחותך.)

So how are we supposed to figure out our personal mission and שליחות in the absence of נבואה? We find in the Parsha that when Moshe heard Yidden gathering together and weeping, in order to publicize their complaint in the open, (Rashi 11:10 from Yoma 75 - it seems that for Yidden to complain is to be

expected but not in public to make a tumult בפרהסיא). Moshe complains of being given the burden of caring for Klal Yisroel and says: Did I conceive this entire people or did I give birth to it, that You can say to me "carry them as a nurse carries the child she is nursing." Rashi quotes Sifri, that asks we never find such a directive to Moshe, Hashem never told him to treat them like a nursing child? Rav Yeruchom Levovitz, Mirrer Mashgiach sees something in this for all of us - Rav Elya's comment was "סאיז א גוואלדגער אמת" - it is fabulously true. Moshe felt within himself the כוחות, the ability, the ingenuity to treat Yidden like they were, in fact, his own children that needed to be cared for. When Hashem sends us to this world and bestows us with special skills and capabilities, maybe even near genius, it is as if Hashem "SAID" to you - use what I have given you, it is your שליחות. Certain people have a certain cleverness, a certain flair, a certain proficiency in whatever it may be; these are messages from Hashem. Hashem has spoken to them with these unique abilities - it is incumbent upon us to assess our talents so we can utilize them in the way that Hashem intended.

Rav Elya goes on to learn a Gemara in Sotah (9b) about Shimshon that says ותחל רוח ה' לפעמו (Shoftim 13:25), the spirit of Hashem began to resound in him, which the Gemara translates as the spirit of Hashem began to resound in him like a bell - כפעמון. This means that Shimshon felt within himself special potency, unusual talent, which he understood to mean that Hashem was grooming him to do his שליחות. (To understand his bizarre שליחות needs at least two or three articles - maybe one day the dilemma will lead me there too.)

Here is where this נסיון gets tricky. We've all heard the tired complaint (maybe even sometimes in public) that we do not have the - yes the word is guts - to discuss cookie cutter education and to exercise the elementary wisdom to reject it. If someone has a special talent, whatever it may be - music, art, exceptional kindness you have it for a reason. If you have the ability to care for someone else as if he's your own, if you are articulate, if you only really feel satisfied when you are doing something for the Klal; do it and do it well, when Hashem talks to us we must listen. May all of us be able to say, after 120, עשיתי שליחותך.

May we all be Zocheh,

המצפה לישועה

אמני דאפקיה
תיים זאג אמתך

LAYOUT: RAMAPOST.COM

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissochor. B"H they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

טיב הקהילה

בס"ד
'ין"לע"יקהילת שנת בנית ד'

בנשיאות מורנוהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Beha'aloscha

5780

No.

518.417

טיב המערכת

ותנח עליהם הרוח – The spirit rested upon them

R' Zusha was extremely poor, and when his daughter reached the age of marriage, he did not even have a penny to spend for her wedding. But his Rav, the holy Magid of Mezritch knew of his situation, and one day when R' Zusha came to the Magid, the Magid gave him an envelope with 300 rubles, and he instructed him to give it to his wife for his daughter's wedding expenses. On his way home, R' Zusha stopped at a hotel and he suddenly heard shouting. When he asked what was happening, he was told that the locale was arranging a wedding for an orphaned girl but the *chassan* would not go to the *chuppah* until they brought him the 300 rubles he was promised as her dowry. The widow, the *kallah's* mother, had prepared the sum some time before but the money was lost. Rebbe Zusha did not think twice and he informed them that he found the money. He asked the widow to provide signs to identify the money, which denominations were there, the rubber band it was wrapped with, etc. After hearing the '*simanim*', he went and arranged the money exactly as she had described it. When he arrived with the money, everyone looked at the Tzaddik who was returning the lost object, but suddenly he held back, and he said that he was able to hand over all of the money. He asked for 25 rubles as his 'reward'. Of course, he received nothing other than stares and curses for his *chutzpah*, the money passed from him to the widow, and the *chuppah* went on.

When the Magid was informed of the incident, he asked Rebbe Zusha why he acted this way, and R' Zusha replied: "When I came to hand over the money, my *yetzer* overpowered me and I began to consider myself as a great Tzaddik. I immediately said to it, 'You want *kavod* [honor]? I'll show you, you will receive shame!' This is how I defeated my *yetzer hara* who wanted to ensnare me in its net."

The Gemara relates (Sanhedrin 17a) 'When HaKadosh Baruch Hu said to Moshe, "Gather for me seventy men from the elders of Israel", Eldad and Meidad said, "We are not worthy of that greatness", HaKadosh Baruch Hu said, "Because you humbled yourselves, I will add greatness to your greatness". What was the greatness that He added? All the prophets prophesied and then stopped, but they prophesied and did not stop.' This teaches you that whoever lowers himself, HaKadosh Baruch Hu raises him, and whoever raises himself, HaKadosh Baruch Hu lowers him. Anyone who chases after greatness, greatness runs away from him, and anyone who runs from greatness, greatness chases after him.

- Tiv HaTorah – Beha'aloscha

טיב ההשגחה

'נעשה ונשמע' – 'We will do, and we will hear'

The three days before Shavuos are most holy to me. I separate from everything and continually elevate in Torah. In order to succeed in my mission, I travel to Meron and seclude myself and prepare myself properly to receive the Torah.

I plan ahead of time to see that all is in order and I also call my parents to honor them and find out how they are doing. I was told that my father had to be hospitalized with a medical emergency.

True, in general I usually accompany my father more than my brothers since I have more experience with medical procedures mainly because I have gone through them myself. But in this instance, there are people who can accompany my father and I innocently thought that I would do more good by *davening* for him here in Meron, for a successful procedure.

But that night my heart was pounding, and I could not rest. All Torah study is so that you keep the Torah, and here it was a time to fulfill honoring my father in actuality and I have all sorts of excuses to avoid it?

Although I took care of everything by phone, it is still not the same as actually being there and not far away.

Aside from the great difficulty of changing my schedule that was arranged from the beginning of the year, I called my parents' house and let them know that by a certain time the next day I would be in the hospital by my father and I would accompany him throughout the procedure.

A few hours later, my brother called me and told me that my father had been laying in bed weak and the moment that he heard that I was coming, he sat up in bed and had renewed strength.

I was happy to hear that I made the right decision.

Now I began to think about which bus to catch from Meron to Yerushalayim, and when there would be restriction to the number of passengers on the bus because of the coronavirus. While I was making these calculations, my uncle happened to call and asked how I was doing. When he heard that I was in Meron, he offered me a ride back home that evening as he was also in Meron and from there he was going home.

This is how I was able to go straight from Meron to home with real *hashgacha*.

I emphasize that this Shavuos I had a special illumination, more than any other year, and I have no doubt that it was in the merit of the mitzvah of *kibbud av v'eim*, and the main thing is to learn in order to keep.

.ר.י

יאירו שבעת הנרות – The seven lamps cast light

דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה 'Speak to Aharon and say to him, "When you kindle the lamps, toward the face of the Menorah shall the seven lamps cast light' (8:2). With this the Torah comes to hint that the seven lamps correspond to the seven days of building – they are the seven days of the week which are divided into separate times, night and day – there are days which enlighten the person that all his paths of Torah and Tefillah are proper. On the other hand, there are days that dark as night, the heart is sealed and closed, his Tefillah and understanding of Torah have no flavor. For this the Torah teaches us that not only on the clear days does His lamp cast light, but rather, all seven days continuously – even in times of darkness, the seven lamps cast light.

The same applies in relation to a person – who is able to elevate his difficult and dark situation and turn to the help of the Creator which is felt more in difficult times when things are not going well for him. Then there is more assistance and support from Above as we see by Chazal in the Midrash (Rashi to Bereishis 47:31 quoting Tanchuma; Shabbos 12b) that the Shechina is above the head of one who is ill. So too was it at the time when Israel was in the Wilderness and the pillar of fire and the cloud served them to lead them on the way – specifically at night the pillar of fire illuminated the way for them and during the day it was only a pillar of cloud whose nature is to hide things. That is, when it seems like it is dark and G-d is hiding, then there is more illumination than in a situation when things are going smoothly.

The Gemara states (Bava Basra 25a) 'the Shechina is in the west', that is, the Shechina rests in the west of the world where the sun sets, for it is specifically when the sun sets and darkness creeps in, that is when the Shechina is with him. This is also why it was ruled that the Tefillin placed on the arm is placed on the left arm as it states (Shemos 13:16) 'יד ימין' – 'your hand' meaning 'ה'יד' – 'the weak hand' which is the left hand which is weak and not strong. This is why it merits that we bind the Tefillin on it and cling to the ways of the Creator Yisbarach. It is written by the Shechina (Yeshaya 57:15) 'אשכנן את דכא' – 'I reside with the despondent' – that Hashem resides with those who are low and despondent to encourage them and lift them up. Those low times and places are just when the Shechina resides with them.

The general rule is that there are times when the soul hovers two feet above the ground when everyone *davens* with a generous spirit and clear *kavanah* as for example on the *Yomim Nora'im* – Rosh Hashanah, Yom Kippur, and the holidays of Hashem, days when a spiritual feeling permeates the air and everyone wants to see Your Name. But when we come to *daven* Shacharis on a weekday or recite the nighttime *Kriyas Shema* in the evening after a day of hard work, it is done lazily. That is when we need to be uplifted and light up the Tefillah and its words with a burning desire until the flame rises by itself and kindles the seven lamps.

אלא ארבע אמות של הלכה – Just the four amos of halacha

The parsha of Menorah continues ((8:3) 'ועשך את אהרן אל מול פני' – 'Aharon did so; toward the face of the Menorah he kindled its lamps, as Hashem had commanded Moshe'. Rashi explains, 'Aharon did so – to tell the praise of Aharon, that he did not deviate'. Many pens have broken trying to understand this topic and all the commentaries wonder what was the great praise of Aharon that the Torah praises him? That he did not change? The simplest Jew knows not to change the words of the Creator when he is commanded directly from the Almighty.

Then why would Aharon, the holy one of Hashem, change a mitzvah of the Creator, and what is so novel that he did not change?

Aharon's praise is that he did exactly as commanded, completely with the slightest deviation, and this is praiseworthy. The way of the world is that even when keeping mitzvos and doing good deeds, but the main deficiency is that they are not kept or done according to the strictest halacha as set by the *poskim*. For example, our generation is deficient in that people go and do things that follow the Shulchan Aruch since they are truly righteous and upstanding, and all their deeds are for the sake of Heaven. But sometimes, inadvertently, they are not careful with the particulars of halacha and they do things without *kavanah* even in places where this is required by halacha, for intent is essential. This is the praise bestowed by HaKadosh Baruch Hu on Aharon HaKohen that he did not change, rather, he kept his mitzvos to the letter of the law.

From here we see how important it is to learn and keep the halachos, to study in order to keep, as it says in Tanna D'vei Eliyahu, 'He who studies halachos every day is assured that he will be in the World to Come' (Megillah 28b). There is no other teaching that guarantees Olam Habah except for the study halacha. To put into practice, to know the way to go on and the thing to do. This is what we have learned (Tehillim 87:2) 'אהב השם שערי ציון מכל משכנות יעקב' – 'Hashem loves the gates of Zion more than all the dwellings of Yaakov' – Hashem loves the excellent gates of halacha more than the shuls and *batei midrashos*. It also says similarly (Berachos 8a) 'From the day that the Bais HaMikdash was destroyed, HaKadosh Baruch Hu has nothing in His world but the four *amos* of halacha'. For with this teaching we demonstrate our faith in our Creator that we keep His mitzvos as commanded by the Torah as He wants us to and we give Him satisfaction by doing mitzvos completely according to halacha.

תוכחה באהבה מוסתרת – Admonition through hidden love

We learn this as well, when we rebuke the person openly, it must be done in a way of 'the right hand pushes away, and the left hand brings him close'. True, we must rebuke him for going down the bad path, but at the same time we must let him know the great love we have for him. We are not rebuking him because he is bad and we hate him, rather, just the opposite, we are looking out for his wellbeing and benefit. We learn this from how the Creator punished *Bnei Yisrael* when He removed the *avodah* of the Bais HaMikdash from them and gave it to the Levi'im that they should do the holy service. The firstborn lost this because of the sin of the Golden Calf as it states (8:18) 'ואקח את הלויים תחת כל בכור בבני ישראל' – 'I took the Levi'im in place of every firstborn among the Children of Israel' and right after (8:19) 'ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל' – 'Then I gave the Levi'im to be presented to Aharon and his sons from among the Children of Israel to perform the service of the Children of Israel in the Ohel Moed and to provide atonement for the Children of Israel, and there shall not be a plague among the Children of Israel when the Children on Israel approach the Sanctuary'. Rashi explains, 'Children of Israel are mentioned five times in the verse, to make known their dearness to Hashem, for mention of them is stated repeatedly in a single verse according to the number of the five *Chumashim* of the Torah'. Despite being punished for the sin of the Calf, they are mentioned with dearness for good and they are compared to the holy Torah.

This is our goal when we rebuke a colleague, that he not lose his eternal world for a nonsensical act of a fleeting world. Out of compassion and concern for the improvement of his soul, we want to put him back on the path of the King and not to deviate from the words of this Torah, in order to live a long life.

“Eldad and Meidad are prophesying in the camp”

Eldad and Meidad Reincarnated into Two Mutes Who Learned the Entire Torah from Rebbe and Were Healed by His Prayers

This week, we read parshas Behaaloscha. It is fitting, therefore, for us to explore the profound significance of the prophecies of Eldad and Meidad. Instead of joining the other chosen ones, they remained and prophesied in the camp: **“Moshe will die, and Yehoshua will bring Yisrael into the land.”** This provoked a zealous reaction from Yehoshua, Moshe’s loyal disciple; he urged Moshe (Bamidbar 11, 28): **“אדוני משה כלאם”—my lord, Moshe, incarcerate (alternatively: terminate) them.** To put these events in proper perspective, we will begin with what is chronicled in the text prior to their prophecy. Moshe Rabeinu was distraught and beseeched HKB”H (ibid. 14): **“לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני”—I cannot bear the burden of this entire nation alone; it is too cumbersome for me!**

So, Moshe Rabeinu did as he was instructed (ibid. 24): **“ויצא משה וידבר אל העם את דברי ה’, ויאסוף שבעים איש מזקני העם ויעמד אותם סביבת האהל, וירד ה’ בענן וידבר אליהם ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן Moshe על שבעים איש הזקנים, ויהי כנוח עליהם הרוח ויתנבאו ולא יספּו.”** **Moshe went out and spoke the words of Hashem to the people; he gathered seventy men from among the elders of the people and had them stand around the Tent (Ohel Mo’ed). Hashem descended in a cloud and spoke to him, and He set aside some of the spirit that was upon him and gave it to the seventy men, the elders. When the spirit rested upon them, they prophesied, but did not continue to do so.**

Now, comes the mysterious, inexplicable incident involving Eldad and Meidad. In addition to the seventy elders gathered around the Ohel Mo’ed, they also began to prophesy; however, they did not join the others; they remained in the camp (ibid. 26): **“וישאר שני אנשים במחנה: שם האחד אלדד ושם השני מידד, ותנח עליהם הרוח והמה בכתובים, ולא יצאו האהלה ויתנבאו במחנה. וירץ הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה. ויען יהושע בן נון משרת משה מבחוריו ויאמר אדוני משה כלאם. ויאמר לו משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם ה’ נביאים כי יתן ה’ את הרוח עליהם.”** **Two men remained behind in the camp—the name of one was Eldad and the name of the second was Meidad—and the spirit rested upon them; they were among those who had been written, but they had not gone out to the Tent; and they prophesied in the camp. The youth ran and told Moshe, and he said, “Eldad and Meidad are prophesying in the camp.” Yehoshua bin Nun, the servant of Moshe since his youth, spoke up and said, “My lord, Moshe, terminate them!” Moshe said to him, “Are you being zealous for my sake? Would that the entire people of Hashem could be prophets, if Hashem would but place His spirit upon them!”**

Several points deserve further clarification: (1) What prompted Eldad and Meidad to prophesy publicly: **“Moshe will die, and Yehoshua will bring in”?** (2) What prompted Yehoshua to question and mistrust their prophecy, to the point that he wished to have them cursed and punished? (3) Why did Moshe see fit to praise them by blessing all of Yisrael: **“Would that the entire people**

of Hashem could be prophets, if Hashem would but place His spirit upon them!"

Eldad and Meidad Reincarnate into the Two Mutes

To begin with, we will introduce a fascinating story told by Chazal in the Gemara (Chagigah 3a), involving two mutes that lived in Rebbe's neighborhood. Whenever Rebbe entered the Beis Midrash to study Torah, they also entered and sat down in front of him. They would nod their heads and move their lips, indicating that they comprehended Rebbe's lessons. Upon seeing how much effort they exerted in their Torah-study, Rebbe requested divine mercy on their behalf; they were healed and began to speak. It became evident from their intellectual conversations and debates with the others that they were well-versed in the entire Torah, all of the Mishnayos, the entire Talmud and all of the Midrashim.

In his sefer Gilgulei Neshamos (1, 9), the divine kabbalist, the Rama of Pano, zy" a, teaches us that Eldad and Meidad reincarnated into these two mutes. This constituted their punishment and atonement for publicizing their prophesy without being authorized to do so. Had they been authorized to publicize their nevuah, the Torah would have employed the term "לאמר"—indicating that their words were meant to be transmitted to others. To substantiate his point—that they were not authorized to publicize their nevuah—the Rama of Pano cites the passuk: **"Eldad and Meidad are prophesying in the camp."** According to the Ba'al HaTurim, the content of their nevuah is alluded to by the term "מתנבאים", which he interprets as an acronym for: **"מ'שה ת'נוח ג'פשו ב'גן א'לקים י'הושע מ'כניס"**—**Moshe's soul will rest (in peace) in G-d's garden; Yehoshua will bring in.** Since they were not authorized to transmit this nevuah to others, they were punished; they became mutes, in order to rectify this transgression. Despite their inability to speak, they demonstrated diligence and self-sacrifice in their Torah-study. This prompted Rabeinu Hakadosh to pray on their behalf and they were healed.

Notwithstanding, this still deserves further clarification. Why were Eldad and Meidad punished by reincarnating into mutes? If it is because they were not authorized to

reveal their nevuah to others, why did HKB"H reveal this seemingly pointless nevuah to them: **"Moshe will die, and Yehoshua will bring in"**? It seems quite clear that it was precisely for this reason that they saw fit to pronounce their nevuah publicly; otherwise, why would HKB"H have given it to them? If that is true, then we must return to the original question: Why was it necessary for them to reincarnate into the two mutes? Why did they require atonement?

Due to Their Humility Eldad and Meidad Chose Not to Join the Other Seventy Elders

We will begin to shed some light on the subject by referring to the Gemara (Sanhedrin 17a) related to the passuk: **"Two men remained behind in the camp—the name of one was Eldad and the name of the second was Meidad."** At first glance, this suggests that of the seventy elders chosen to prophesy, two remained behind in the camp. This, however, cannot be correct, seeing as the Torah specifically states that there were already seventy elders present around Ohel Mo'ed, who received the spirit of nevuah. So, how can we reconcile the fact that the text says of Eldad and Meidad: **"Two men remained behind in the camp"**? According to the Gemara, Moshe wisely devised a method to choose the seventy elders from among the twelve shevatim:

When HKB"H said to Moshe, "Gather for me seventy men from the elders of Yisrael," Moshe said (to himself), "What should I do?" If I choose six (elders) from each and every shevet, (I will end up with 72 elders). Thus, there will be two extra (two more than instructed. If) I choose (only) five from each and every shevet (giving me a total of sixty), ten will be missing . . .

What did he (Moshe) do? He chose six (elders from each shevet), and brought seventy-two lots. On seventy (of the lots), he wrote "elder"; two, he left blank. He mixed them up and put them in a box. He (Moshe) said to them (to the seventy-two elders that were chosen), "Come and draw your lots." To anyone who drew a lot with the word "elder" on it, he (Moshe) said, "You have already been sanctified by Heaven." To one who drew a blank, he said, "The Omnipresent does not want you (to be on the Sanhedrin); so, what can I do for you?"

Based on this scenario, the Gemara interprets the passuk: **“Two men remained in the camp”**—as referring to Eldad and Meidad; and that **“they remained in the box (of lots).”** In other words, Eldad and Meidad were designated from above to be among the seventy elders; however, since they did not consider themselves worthy, they decided to leave their lots (designating them as “elders”) in the box. Hence, they did not join the other elders around the Ohel Mo’ed; they remained in the camp. This is the implication of the passuk: **“Two men remained in the camp”**—two of the seventy designated elders chose to remain in the camp rather than join the others.

Accordingly, Rashi (as printed in the Ein Yaakov) comments that the words **“זיהמה בכתובים—they were among those who had been written**—teach us that the two lots belonging to Eldad and Meidad were not blank; “elder” was written on them, indicating that they were worthy of being among the seventy elders of the Sanhedrin. So, it is incumbent upon us to explain why they refused to draw their lots.

We find a fantastic explanation in the writings of one of the Rishonim, Rabbi Yosef Bechor Shor. He explains Eldad and Meidad’s reasoning as follows. It was revealed to them, perhaps via “ruach hakodesh,” that two of the other seventy-two elders chosen by Moshe had already drawn empty lots. They were concerned that those two elders would be embarrassed. Therefore, they notified Moshe that they did not consider themselves worthy of such distinction and preferred to remain in the camp. As a result, the other seventy elders, including the two that had drawn blanks, went with Moshe to the Ohel Mo’ed to prophesy.

Eldad and Meidad Did Not Have the Authority to Withhold Their Nevuah

Continuing onward on this holy journey, we will now proceed to explain why Yehoshua reacted so stringently to the nevuah of Eldad and Meidad. In fact, he exhorted Moshe to either terminate them or incarcerate them: **“אדוניי משה כלאם”**. The Ramban explains Yehoshua’s reasoning and concern. After all, Moshe merely transmitted Hashem’s instructions to Yisrael. He was instructed to assemble seventy elders to

stand around the Ohel Mo’ed with him. There, HKB”H would impart some of Moshe’s spirit to them.

Therefore, when Yehoshua was informed that Eldad and Meidad remained in the camp and were prophesying there, he concluded that they must be false prophets. For, if they weren’t present at the Ohel Mo’ed, who conferred the spirit of nevuah on them? Now, seeing as they were announcing that **Moshe will die and Yehoshua will bring in**, he felt that they were denying and even challenging Moshe’s leadership. Therefore, he urged Moshe to terminate them or incarcerate them--**“כלאם”**. As false prophets or men possessed by and evil spirit, they deserved to be punished accordingly.

Furthermore, the Ramban explains that Moshe informed Yehoshua that HKB”H Himself conferred the spirit of His nevuah upon them. After all, due to their extreme humility, they were willing to forgo the honor of being among the seventy elders. This is the significance of Moshe’s remark to Yehoshua: **“Would that the entire people of Hashem could be prophets, if Hashem would but place His spirit upon them!”** They did not need to receive some of my spirit, because Hashem had bestowed His spirit upon them. That enabled them to prophesy even in the camp.

With this understanding, we can explain why Eldad and Meidad offered their nevuah even without proper authorization. The Moshav Zekeinim of the Tosafists are baffled by Yehoshua’s reaction to the fact that Eldad and Meidad were prophesying. After all, we have learned in a Mishnah (Sanhedrin 89a) that if a navi suppresses his nevuah and does not transmit it, he is liable to death by the hands of Heaven. That being the case, they were obligated to reveal the nevuah that HKB”H had revealed to them and not conceal the fact the Moshe would die and Yehoshua would bring the people into the land.

The Tosafists answer: **He (the navi) is only punished when HKB”H tells him (specifically) to say it (and he neglects to do so), as in the case of Yonah ben Amitai.** Support for this viewpoint can be found in the writings of the Rambam (Hilchos Yesodei HaTorah 7, 7): **It is possible that a navi will receive his nevuah solely for his own sake—to expand his perception and to increase his**

knowledge—enabling him to know more about the lofty concepts than he knew before. Therefore, a navi is prohibited to transmit his nevuah, if he has not been authorized to do so.

In fact, these words of the Rambam help us better appreciate why Eldad and Meidad publicized their nevuah. Due to their “ruach hakodesh,” they perceived exactly what the Rambam teaches: **It is possible that a navi will receive his nevuah solely for his own sake—to expand his perception and to increase his knowledge.** However, the knowledge that their Rav and leader, Moshe, was going to pass away and would not be leading them into Eretz Yisrael caused them tremendous anguish. Thus, it was apparent to them that this nevuah was not meant to expand their own perception and knowledge. Hence, they deduced that HKB”H intended for them to publicize their nevuah, as we will explain.

The Reason HKB”H Revealed the Nevuah: “Moshe will die and Yehoshua will bring in”

We will now try to explain the reason HKB”H revealed this nevuah to Eldad and Meidad: **Moshe will die and Yehoshua will bring them in.** Furthermore, they publicized it in the camp before Moshe Rabeinu was aware of it. Let us refer to a passuk in parshas Shelach (13, 16): “וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן נֹון יְהוֹשֻׁעַ”—**Moshe called Hoshea bin Nun Yehoshua.** Rashi explains: **He (Moshe) prayed for him (Yehoshua): “May G-d save you from the plot of the meraglim.”** The Targum YoNasan comments: **When Moshe recognized his degree of humility, Moshe called Hoshea bin Nun Yehoshua.** The commentaries explore at length the connection between the degree of his humility and the fact that Moshe saw fit to pray for him.

The Avodas Yisrael provides us with a wonderful explanation. The fact that Yehoshua was disturbed by the nevuah of Eldad and Meidad and wanted them to be punished immediately demonstrated to Moshe the degree of Yehoshua’s humility. He was not anxious to receive the baton from Moshe and become the leader of Yisrael; he wanted Moshe to continue to lead, and he wanted to remain Moshe’s loyal servant. Hence, Moshe feared that he would be swayed by the mindset of the meraglim, who spoke

disparagingly of Eretz Yisrael and advised Yisrael not to enter the land. For, in that case, Moshe would continue to live until it became necessary to enter the land.

This then is the message conveyed by the Targum YoNasan. When Moshe recognized Yehoshua’s degree of humility—which was apparent from his anger towards Eldad and Meidad for their prophecy—he became very concerned that Yehoshua might concur with the meraglim; so that Yisrael would not enter the land, which would allow Moshe to remain alive. This prompted him to rename Hoshea bin Nun Yehoshua—praying that **Hashem would save him from the plot of the meraglim.**

Thus, it appears that this is why HKB”H revealed this nevuah to Eldad and Meidad in Kivrot HaTa’avah, prior to the people’s journey to Chatzeiros, the site of the sin of the meraglim. It was imperative that this nevuah become known to Moshe and his pupil, Yehoshua. For, as a result of Yehoshua’s zealous reaction, defending Moshe’s honor, it became apparent to Moshe that he must pray on Yehoshua’s behalf. Otherwise, he might be swayed by the meraglim in order to prolong Moshe’s life.

Eldad and Meidad Reincarnated to Rectify the Appearance of a Chilul Hashem

Following this sublime path, we will endeavor to explain why it was necessary for these two tzaddikim to reincarnate into mutes. The following Mishnah provides a special caution for Torah scholars (Avos 1, 11): “אֲבַטְלִיּוֹן אָמַר, חֲכָמִים הִזְהָרוּ בְּדַבְרֵיכֶם, שֶׁמָּא תַּחֲבוּבוּ חֹבֶת גְּלוּת וְתַגְלוּ לְמַקְרוֹם מֵיַם הָרַעִים, וְיִשְׁתּוּ הַתְּלַמִּידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיִמּוּתוּ, וְנִמְצָא שֵׁם שְׁמַיִם מִתְּחִלָּל.” **Avtalyon says: Scholars, be cautious with your words, for you may incur the penalty of exile and be banished to a place of evil waters (heresy). The disciples who follow you there may drink and die, and, consequently, the name of Heaven will be desecrated.** Rabeinu Yonah explains Avtalyon’s meaning:

“Scholars be cautious with your words,” to explain your words, so as not to leave room for heretics to corrupt. Otherwise, you may incur the penalty of galus and be exiled to a place of evil waters—a place occupied by heretics, who interpret the Torah incorrectly. They

In light of what we have learned, we can understand why Rabeinu HaKadosh prayed that they be healed. He saw that they attended every Torah class that he gave; from the way they nodded their heads and moved their lips at the appropriate times, he realized that they truly understood the material being taught. Furthermore, it was apparent to him that they were studying Torah l'shma, without any ulterior motives. For, someone who can speak and transmit his vast Torah-knowledge to others can be suspected of learning not l'shma, but rather to impress others. These two mutes, however, could not truly reveal their vast Torah-knowledge to others. Nevertheless, they attended every Torah class and participated with all of their abilities. Thus, it was evident that they studied Torah l'shma, solely for the sake of Hashem.

This prompted Rabeinu HaKadosh to pray to HKB"H on their behalf. Seeing as the Torah is an elixir of life for

anyone who studies it l'shma, it was fitting for the Torah to heal them of their impairments. That is what happened, they began to speak. It then became evident in the shiurim of Rabeinu HaKadosh, which they could now participate in verbally, that they were well-versed in the entire Torah.

We now have cause to rejoice; we have been enlightened! We can now comprehend the amazing tikun afforded Eldad and Meidad for having prophesied publicly. Those who were not aware of their true intentions might have thought that they were not acting l'shem Shamayim. Therefore, they achieved their tikun by studying the entire Torah as mutes. For, it ultimately became apparent to everyone around them that they had studied Torah l'shma, without any ulterior motives; that was a true kiddush Hashem. In this manner, Eldad and Meidad made amends for the faintest of desecrations of the Name—"chilul Hashem"s—that might have been caused by their prophesying in public.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb - לעילוי נשמת -
their dear mother
Lea bat Virgini ע"ה

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

Aharon Hakohein asks Moshe Rabbeinu, his brother, to Daven for their sister, Miriam, reminding him that she is the one Asher B'tzeiso Meirechem Imo, came from the same mother. We are all siblings. I want to discuss why that is supposed to be important.

People have different relationships and each one brings its individual responsibilities. There are acquaintances, friends, neighbors, coworkers, close friends, best friends, siblings, parents, and children. Many challenges come when two people don't agree on what their relationship is, one thinking that they are just acquaintances and the other considering them to be close friends.

The relationships of siblings, parents, and children, are different

from other relationships. I often tell people that they can like their friends and not love them. Conversely, they can, and do, love their relatives and not like them. Loving relatives isn't optional, despite people's denying this reality to themselves and others. Because there is a bond, independent of what we think of our family, our responsibility to our relatives isn't dependent on what we think of them. Whatever we think of them, we have to help them financially (when we're able to), help their children, and everything else they may need.

That is, I believe, the message of Asher B'tzeiso Meirechem Imo. We are always accountable even if someone's feelings are hurt. Appreciating this message would positively change the dynamics of many families.

The Process Is More Important Than The Outcome

By Rabbi Shmuel Gluck

People have to make decisions every day of their lives. Most people only consider the outcome, determined by whether or not they succeeded. When parents try to instill life skills in their children, they focus on the results. Did their child pass the test and did they get the job that they wanted? Schools, due to large class sizes, are only able to define success by grades and attendance.

There's a lot that is left out before people reach their goals. I am not focusing on what we all agree to be important, such as honesty and decency, something most parents are sensitive to. I want to suggest, from a different angle, how people approach decision making.

I believe that **the process, how the decision was made, is more important than the outcome of that decision.** I can best explain this concept from where I first learned it, my 12th grade physics class. When I took the physics course, 50% of the grade on our tests was given for having the correct answers. The remaining 50% was given based on how we reached that answer. While there were usually 2-3 different approaches that would result in the correct answer, there were, of course,

"Failing, but responsibly attempting to succeed, is, on a personal level, a complete success."

many wrong ways that could possibly, with a little luck, result in the correct answer. (And it now became almost impossible to cheat.)

When we were in high school, we all felt that it was unfair for the teachers to make us show our work. Wasn't it only about "getting it right"? As we matured, we realized that without going through the process correctly, we don't really learn that much. We may have learned a single answer but we haven't learned any of the concepts needed to actually understand physics. Our correct answer was the result of luck and the next time we are faced with a similar problem we wouldn't know what to do.

Getting the correct result without applying the effort causes people to believe that they are smart, blessed, or outright lucky. They may have ignored a child's problem, even citing Bashert, without concern for the need for Hishtadlus. While it may have worked out, it wouldn't be because of that parent's contribution. Next time, things may not work out.

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS BEHALALOSCHA 5780

Other times, people make a destructive decision which, by chance, happened to work out. The lesson learned? The approach wasn't a mistake but is what they should do whenever they have a similar problem. Many children have suffered from bad parenting that happened to work out one time.

When I consider my opinion of others, I look less at their success rate in life as much as I consider how they go about their life decisions. Here are a few examples.

I have a few friends whom I meet on a regular basis. Sometimes they come five minutes early, other times they come on time, and many times they come late. There isn't much quality control, a commitment to come on time. Therefore, I don't give them much credit when they come on time. It happened to work out but isn't a disciplined decision to respect the meeting time. He isn't committed to the process, that to endear himself to someone he must show the respect of coming on time.

It sometimes is difficult putting a Minyan together in my small community. I don't become frustrated when it doesn't work out. I become frustrated when we didn't go through the process effectively, not responding on time or forgetting to remind the tenth person a few minutes before the Minyan was supposed to begin. It may look like I am frustrated at the lack of a Minyan (which is frustrating). That alone would qualify as a circumstance which is out of our control. I am frustrated that we didn't go about it the right way and, in not doing so, caused our lack of success.

We should always remember that the goal in life and the intent of giving us Mitzvohs is to make us better people. **Succeeding while bypassing the personal growth intent is, in essence, failing. Failing, but responsibly attempting to succeed, is, on a personal level, a complete success.** This concept is foreign to many people. Even after I explain it to some people, they assume I am just upset at the failure we experienced, as they not grasping this message.

It is so important to follow through a process effectively that I will go through the process even if I can't imagine succeeding. Nevertheless, I have found that I usually end up with a partial success, which is always better than nothing. In addition, I can go to sleep knowing I have done my best.

What I have just described is the most basic level of respecting the process and I want to expand on this thought. Even if people agree to follow through with a process they can always enhance how they do so. The trick is in the details.

You can buy your spouse a gift. You can also gift wrap it. You can include a sweet note. You can leave it in an unexpected place for him/her to find it, among the many other possible details you can think of.

I speak to many parents who overlook the need for details when speaking to an angry child or when asking for a raise

from their boss. They will oversimplify the challenge, the process, and the effort needed. If they fail, it is because they didn't go about it correctly and, to me, that's the saddest part. They could have made it work out.

For example, I often suggest not to approach something at the first possible moment but at the most effective one. Yet, surprisingly, we don't consider the details, especially the intangible ones. For example, never ask a morning person for a favor in the evening. Then, if it does work out, people become less aware of what it takes to do something right.

There's a third category of doing it right. I can help someone because I get paid to help them. I can help them because they're incapable of helping themselves or I can help them because I feel their pain and feel fortunate and obligated to help because I have the skills to do so.

Looking past how one's attitude will change the outcome, I want to focus on the difference it will make to the person who is helping others. Helping for money doesn't make a person a good one. Helping because he thinks the other person is a "loser" may be a Mitzvah but it allows people to feel arrogant and privileged. Also, it is difficult to connect with a person who has been labeled so negatively. Helping because you are in the fortunate position to do so, to be a Nosei B'ol Im Chaviero, elevates a person.

We are responsible not to succeed but to give it our best, in our actions, thoughts, and emotions. If we do so, then regardless of the outcome, we are fulfilling Ratzon Hashem. If we are missing any of these important elements, we are just living our own life.

Please join our annual Raffle Campaign by purchasing a raffle ticket (or tickets!). You can help ensure that the next generation is a healthier one than ours. Visit areivim.com for details.

You can listen to Rabbi Shmuel Gluck on TorahAnytime.com. He posts 3 new video shiurim per week. He has a new series titled 'Mishlei - The Most Effective Self-Help Book'. You can also subscribe to insights on the Agadeta portion of the daily daf by e-mailing us at daf@areivim.com.

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Parshas Baha'aloscha- 25 Reasons for the Inverted Letter "Nuns" By David Gurwitz

The *meforshim* provide many fascinating interpretations for why the Torah uses two inverted *Nuns* surrounding the two following sentences in *Parshas Behaaloscha*:

"When the Ark would travel, Moshe would say, 'May Hashem rise and let Your foes be scattered, let those who hate You flee from before You.' And when the Ark rested, he would say, 'Return, Hashem, to the many thousands of Yisroel.'"

Last year, we discussed "14 Reasons for the Inverted *Nuns*." With great joy, I found eleven more this year, primarily from Rav Nachshoni. It is quite astounding and uplifting how the topic has inspired such brilliant minds to find the core meaning.

In order to have them all in one place, I have included a summary of the 14, plus the newly discovered 11. There is an obvious connection to the related *Tehillim*, *kappitel* 68, which focuses, per Rav Shmshon Raphael Hirsch zt"l, on Dovid Hamelech singing about Hashem's Kingship as shown in the history of *Klal Yisroel* and the world. He explains that if Hashem were to rise up in all His might, all evil would perish and all haters would flee. Instead, Hashem uses other means to bring about his Kingdom on earth.

The Vilna Gaon in *Maaseh Rav* chose this *kappitel* of *Tehillim* as the *shir hayom* for the second day of *Shavuos*, since the language of *posuk* 2 echoes the *lashon* of the *parsha*: "May Hashem rise and let Your foes be scattered, let those who hate You flee from before You."

First, Rav Hirsch comments that this *parsha* marks the end of one epoch of Jewish history and the beginning of another, leading to the sin of the *meraglim* and culminating in the *churban Bais Hamikdosh* and *golus*.

Second, some say that the word *Nun*, which means fish in Aramaic, teaches us that we, like fish, must swim upstream. That is why the *bracha* that we give our children - in both the Friday night *Kiddush* and at bedtime - is to increase like fish on the earth. We must teach our children to go against the tide and stand firm with conviction.

Third, the inverted *Nuns* reflect what we did at *Har Sinai* when we said, "*Naaseh venishma*," that we will accept and learn the Torah, rather than the logical way, which is to do our "due diligence" and then accept it.

Fourth, the letter *Nun* equals 50, representing the full *Omer* count and the 50 levels of understanding.

The *Sefas Emes* offers a fifth reason, explaining that these two verses refer, in the first part, to the six days of struggle, and then, in the second part, to the seventh day, the day of rest.

The *Ohr Hachaim* mentions a sixth reason, explaining that *Shabbos*, the seventh day, the day of rest, corresponds to the mouth, which is the seventh opening in the face.

A seventh reason, from the *Gemara* (*Shabbos* 115b-116a), is explained by *Rashi*, who says that this section serves to indicate a change in focus, since it is not really in its correct place, as the Torah discusses different topics before and after.

Rabbon Shimon Ben Gamliel explains an eighth reason. This section, he says, will ultimately be removed. It is placed here to provide a break between verses of punishment for complaining and leaving the *Har Hashem*, the Mountain of Hashem. The letters show that this section is out of place.

Rav Moshe Shapiro points out a ninth reason. The *Chidah* says that the first sentence refers to our travails in the wilderness of nations throughout the three thousand years we have lasted since *Matan Torah*, while the second sentence refers to the ultimate arrival in Eretz Yisroel.

The *Chidah* adds a tenth reason, from the *Arizal*, that these 85 letters form an "enormous" book.

An eleventh reason for the *Nuns* being reversed is that the ultimate direction of this section is elsewhere.

A twelfth reason is from the *Sefer Tiferes Yehonason*, who explains that the *kappitel* of *Ashrei* has sentences starting with all letters except *Nun*, because it stands for the word *nifal*, meaning falling down. Since the two *Nuns* in this *parsha* interrupt sections in which the Jewish people did not act properly, the upward part of the *Nun* faces forward and the bottom part faces backward, since Hashem never turns His back on us. He does not let us fall for long.

The *Gemara* in *Maseches Shabbos* also tells us reason number thirteen. A writing is considered a book if it has at least the same number of letters as appear in these two particular verses, which happens to be 85.

Chazal offer a fourteenth reason, that these two inverted *Nuns* create a new, seventh book in the Torah, which, in effect, turns the 24 books of *Tanach* into 26 books, *keneged* the value of Hashem's Name.

Now for the additions from *Sefer Nachshoni*.

Number fifteen is from the *Seforno*, who maintains that had there been no sin of the *meraglim*, there would have been no war and *Klal Yisroel* would have entered Eretz Yisroel with the Canaanites fleeing.

The *Chizkuni* and *Tosafos* add reason sixteen, which is that these two sentences were actually *Tefillas Haderech* for all battles and that the thousands should experience no casualties.

The *Ibn Ezra* adds number seventeen. *Shuvah Hashem* is a prayer for peace and calm in our dwelling place. The *Chasam Sofer* asks a powerful question: Resting in the desert delays entry into Eretz Yisroel. The answer is that the prayer looks ahead to the conquest and settlement of Eretz Yisroel.

The *Abarbanel* adds number eighteen. *Nun*, he says, stands for *neso'a*, travel. The first *Nun* represents leaving Mitzrayim, while the second refers to when they were about to enter the Yardein. In both instances, the *Aron* was in front.

Nineteen is from Rabbeinu Bachya, who says that the fiftieth paragraph before these sentences speaks of the position of the *Mishkan*.

Twenty is from *Paneiach Raza*, who says that the turned-back *Nuns* refer to *Klal Yisroel*, whose attempts to enter Eretz Yisroel were turned back into the desert.

Twenty-one is from the *Maharsha*, who connects the missing *nun* in *Ashrei*, and its downfall, followed by "*Somech Hashem lechol hanoflim*," with this *parsha* by having the next *posuk* also soften the blow. The inversion means to soften.

Twenty-two is from Rabi Chama ben Chanina, who says that the inversion means that we turned away from Hashem.

Twenty-three is that the turning away, per *Rashi*, was the desire for meat, while the Ri says that the turning away was from *Har Sinai*, like schoolchildren leaving school quickly.

Twenty-four is from the *Ramban*, who combines *Rashi* and the Ri regarding how many punishments - two or three - form a *chazakah*, so that we don't become a punishment-prone people.

Finally, for now, twenty-five is from the *Kli Yokor*, who focuses on the obligation for *Klal Yisroel* to have many children and bring the *Shechinah* through myriad Jews.

I would welcome any other reasons that you might know.

The light of the Torah is *ain sof*, without limit. As stated before, the value of *ain sof* is 207, the same as that of *ohr*, light, and we all know that the 25th word of the Torah is *ohr*.

בהעלותך את הנרות

When you bring up/kindle the lamps. (8:2)

Rashi cites Chazal who derive from the word b'haalosecha, which is connected to alah, go up, that there was an elevation before the Menorah in the Bais HaMikdash. The Kohen would ascend those steps in order to kindle the lamps. I once heard a profound homiletic rendering of this Chazal. Not only was it incumbent upon the Kohen to cause the lights of the lamps to rise, but he also had to rise up one step, to elevate himself spiritually as he kindled the lights.

Many wonderful people illuminate society by kindling lights, but they do not necessarily elevate themselves in the process. Some build institutes without catalysing their own personal spiritual ascendance. They kindle lights for others, while they remain unchanged/stagnant. Indeed, for some, the care they dedicate to the Menorah serves as compensation for the continuing guilt concerning their own dark practices.

Standing for a long Shemoneh Esrai does not mitigate unethical practices in the market place. Kashrus observance and tzedakah, generosity to a Torah institution, do not wash away the hurt we cause those who are in need of a comforting word, a warm smile. Torah scholarship does not permit one to take advantage of the weak - women and children whose lives are kept in limbo due to arrogance and personal agendas. It is crucial that we seek increased religious commitment, but seeking alone is not sufficient; one must elevate himself in the process. Otherwise, the effect will be short-lived and be less meaningful.

לכה אתנו והטבנו לך כי ד' דבר טוב על ישראל

Go with us and we shall treat you well, for Hashem has spoken good for Yisrael. (10:29)

Moshe Rabbeinu asked his father-in-law, Yisro, to join the nation in its journey to Eretz Yisrael. "We will treat you well," Moshe says. "Because Hashem has spoken good (He will provide us with His beneficence: you, too, will benefit.) The term diber tov, spoken good, is found in only one other place in Tanach. In Megillas Esther (7:9), when Charvonah tells Achashveirosh that the tree which Haman ha'rasha had prepared for Mordechai -- asher diber tov al ha'Melech, "who spoke good for the king" -- is standing in Haman's house (and why not put it to good use?). The Agra d'Kallah derives from this that whoever speaks well concerning Am Yisrael is considered to have spoken well of Hashem - the Melech ha'olam, King of the world. Likewise, the flipside is also something which we should underscore. One who speaks ill of Klal Yisrael is viewed as if he has slandered/spoken negative of the Melech, Supreme King, Hashem Yisborach. In reality, it makes sense that maligning a person is similar to casting aspersion on his monarch/father/family. We are all part of a larger unit, all under the Heavenly reign of Hashem.

To disparage a Jew carries with it enormous and frightening implications. Need we say more?

In 1911, many of the Torah institutions within the Yishuv Ha'Yashan, Old Yishuv, in Yerushalayim suffered an economic

crisis. Among those which sustained losses, the Diskin Orphanage, under the direction of Horav Yitzchak Yeruchem Diskin, zl, suffered the most. Rav Moshe Blau, an askan, community activist, took it upon himself to travel to chutz l'aretz, the Diaspora, to procure the necessary funds crucial to the survival of the institution. When he visited the city of Pressburg, Hungary, he learned how critical it is to judge everyone favourably. It was erev Shabbos HaGadol, and he was running late. He stopped at the home of the Dayan, Horav Leib Rubinstein, to deposit his money pouch with him. On Sunday morning, he returned to retrieve his money. As he was about to leave, Rav Rubinstein asked him if he had already visited the city's Rav, Horav Akiva Schreiber, zl. When he answered in the negative, the Dayan asked how one of his stature could visit Pressburg and not pay a visit to the Rav (who was a distinguished Torah scholar and grandson of the Chasam Sofer).

Rav Blau went to the Rav's home and rang the bell - once, twice, three times, until he decided the meshareis, servant, who would answer the door had been instructed not to open for money collectors. He was upset to the point that he was prepared to pen a letter letting the Rav know that he had come from Yerushalayim and had not received access to his home. The same afternoon he met the Dayan, who asked if he had visited the Rav. He replied that he had made the effort to visit, but had not been welcomed into the home. He added, "Perhaps the Rav does not answer the door to the likes of me (money collectors)."

The Dayan immediately countered, "Impossible. You do not know our Rav. I now demand that you do not leave Pressburg until you first meet with the Rav."

"On second thought," the Dayan continued, "are you certain that you went to the correct address?" "Yes," Rav Blau replied, "I even pressed the doorbell three times, and no one answered."

"Which door did you use?" "The middle door (there were two doors)." "The bell on the middle door does not work. You must use the one on the right side."

The reader can probably imagine the story's ending. Rav Blau returned that afternoon, and, as soon as he pressed the doorbell on the right side of the house, the servant welcomed him in and brought him to Rav Schreiber's study. He spoke for a while with the Rav - never once mentioning that he been there earlier. As the Rav accompanied his guest to the door, he motioned to him to press the middle doorbell, the one that had earlier not worked. He pressed the bell and heard no sound. "Did you hear a sound?" the Rav asked him. "No" replied Rav Blau.

"The bell broke a few days ago. Now, you have a better understanding and appreciation of Chazal's dictum, Havei dan es kol ha'adam l'kaf z'chus. 'Judge all men favourably.' This rule includes even the Rav. He, too, must be judged favourably!"

It was this last line which I feel is most important. We make excuses for everyone, except our Torah leaders. Sadly, they are the first ones with whom we take issue. They, too, are human beings who might have a broken bell, oversleep, or have a sick child at home. "Judge all men favourably" - applies to all men.

שטו העם ולקטו וטחנו ברחיבם... ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם

לשד השמן

The people would roam and gather it, and grind it in a mill... or make it into cakes and it tasted like the taste of dough kneaded with oil. (11:8)

Chazal (Yoma 75a) teach that the *manna* had within it a multiplicity of tastes, allowing the individual to experience any taste he wanted. It had no name until the first *Shabbos* it descended upon the camp. They called it *Manna* among themselves, a name which implies *hachanah*, preparation, for all foods; any taste could be experienced by eating it. When on the sixth day/*Erev Shabbos*, however, a double portion fell, they called it *Manna/man*, because the *mem* and *nun*, two letters which comprise the word *manna*, are spelled out in double letters: *mem = mem, mem: nun, nun (Kli Yakar)*.

The *Talmud* asks about the inconsistent wording of this *pasuk*. The *pasuk* originally implied that the *manna* descended throughout the camp, then said *v'yatzu*, "And they went out," later adding, "They would roam and gather it." Chazal explain that *Bnei Yisrael* had three ways in which to retrieve the *manna*, which coincided with the spiritual affiliation of the individual Jew. In other words, the righteous Jews opened the door of their tent, and the *manna* was before them. The middle of the road, average Jew was compelled to go out and expend some effort to obtain his food. Finally, the wicked Jew, who was deficient in his spiritual commitment, had to walk all over the camp in search of *manna*. For the righteous, the *manna* came in the form of bread, prepared and ready to eat. The average Jew made cakes, which indicates that it required baking. The wicked Jew had to grind, prepare flour and form his food. He received unprocessed *manna* and was compelled to prepare it according to the *Talmud*. It seems that the righteous received their food in the most convenient manner, ready to eat, waiting for them by their door, while the average Jew exerted himself slightly for his food, leaving the wicked, spiritually uncommitted Jew with the option of obtaining his sustenance through much effort and exertion. (Indeed, this accords with *Rashi's* commentary.)

Horav Mordechai Eliyahu Rabinowitz, *zl*, author of *Responsa Ner La'Maor* (quoted by Horav Yitzchak Zilberstein, *Shlita*, in *Nifleosecha Asichah*), offers an alternative understanding of the *Manna* delivery system and how it affected these three groups of Jews. The *manna* descended all over the camp and its environs, stretching out far outside of the camp. The righteous, faithful Jew knew that Hashem would provide for his needs. Thus, he took what was available and necessary – no more. The average Jew, whose level of faith had to overcome his self-imposed challenges, was not satisfied with just what he found at his doorstep. He wanted more, so he searched through the camp, gathering whatever more that he could. The *rasha*, wicked Jew, roamed all over – in the camp – outside of the camp – wherever there was *manna*, to load up their vessels. In other words, it was the individual's spiritual posture that created a differential among Jews, which resulted in distinct attitudes concerning how much effort one needed to apply towards attaining his livelihood.

When they all returned home, it became as clear as day that they all had an equal amount of *manna*. They learned that one does not earn his sustenance either by force or exertion, but by Hashem's decree. Thus, when Chazal say that the righteous found their *manna* at their doorstep, they mean that what they found at their door was sufficient for them. It would enable them to get through the day. The *beinoni*, average Jew, was not satisfied with a nominal amount. He went searching throughout the camp area, because he wanted more/better. The *rasha* outdid everyone, because the *rasha* never has enough to satisfy him; regardless of how much he has amassed, he wants more.

We should, however, address one additional issue. The Torah instructed everyone to take an *omer*, one portion – no more – no less. If so, the one who took the little amount that was at his door, who did not want to waste his time looking for more, sinned no less than the one who sought more to satisfy his desires. Why should the *mamiit*, one who took less, be rewarded? Horav Eliezer ben David, *Shlita*, derives from here that taking less than Hashem instructs us to take is not an *aveirah*, sin. Indeed, the righteous Jew who took his *Manna*, found it to be *lechem*, plain bread. He neither required cakes, nor did he want to waste time starting from scratch. Plain, unadulterated, unspiced bread in its most simple pristine form was all that he required. That is what he received.

כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק

That You say to me, "Carry them in your bosom, as a nurse carries a suckling." (11:12)

Moshe *Rabbeinu* implied with his words that if he were indeed their (*Klal Yisrael's*) father, he would have an obligation to somehow carry on alone. The *Chafetz Chaim, zl*, derives from here that the buck stops at the parents. No parent may shirk his/her ultimate responsibility and turn from his/her children – regardless of personal difficulties or the (at times) difficult nature of the child. Horav Chaim Shmuelevitz, *zl*, gleaned from here that Moshe had the capacity to "carry" the entire nation. Obviously, this is a metaphor for his ability to care for and be sensitive to the needs of all Jews. From where did he draw this extraordinary sense of caring? How does one man take on the responsibilities of an entire nation? The *Rosh Yeshivah* cites *Shemos* 2:11, "Moshe grew up and went out to his brethren and observed their burdens." Moshe assumed responsibility for his brothers. How? *Nosan einu v'libo liheyos meitzar aleihem*; "He applied his eyes and his heart to their suffering to grieve with them." (*Rashi*) *Yalkut Shemoni* adds, "He placed his shoulder beneath the load of each one and said, 'If I could only suffer instead of you.'"

Moshe was not just a friend "on paper"; he worked *alongside* his people, because he *felt* their pain. Their suffering was his suffering. Thus, he could be *mishtateif*, share, with them. It was his pain as much as it was their pain. This is the defining obligation of a *manhig*, Torah leader; to *feel* the pain of his flock. Moshe exhibited this sense of carrying once again when the nation fought Amalek. He raised his hand Heavenward – and the nation became stronger. When he lowered his hand – Amalek had the upper hand. When Moshe's hands grew heavy, they took a stone, upon which he sat, while Aharon and Chur supported his hands. Why did Moshe sit on a stone? Did they have no pillows, or something softer on which to sit? Chazal (*Taanis* 11a) explain that Moshe said, "*Klal Yisrael* is enveloped with pain. I, too, will share in their pain." Sitting on a soft pillow does not generate much pain.

Horav Michel Yehudah Lefkowitz, *zl*, exemplified the *middah*, character trait, of sharing in his friend's pain. As a Torah leader without peer, he demonstrated that every Jew was his friend. Once, the wife of a *rebbe* became very ill. The doctors found a large tumour pressing on her brain. When Rav Michel Yehudah was informed of this sad development, he burst into such bitter weeping that one would think that a close family member had become ill. Rav Michel Yehudah conferred his blessing upon her, wishing her *hatzlacha* on the upcoming surgery. With unusual warmth and sensitivity, he attempted to assuage her fears. When she saw how emotional he had become upon hearing of her plight, coupled with his soothing words and blessing, her hopes for a successful recovery finally began to creep into her mind. Until then, she had been feeling negative. Knowing that a sage of such calibre and distinction cared about her, she felt more hopeful. The surgery was successful, and, after

a three - week stay in the United States, she returned to *Eretz Yisrael* to begin the road to full recovery.

Great story – but there is more. One of the members of this woman’s family asked the *Rosh Yeshivah (Ponovezh I’Tzeirim)*, if the husband, who was a *rebbe* in the *yeshivah*, should take a sabbatical from teaching in order to help his wife in her recuperation process. The *Rosh Yeshivah* replied, “I, too, had a daughter who was gravely ill. Wherever I went, my pain was manifest in my sleepless eyes. At home, everyone was depressed; at the hospital, we received only negative reports. We had nowhere to turn for a glimmer of light, of hope – except for the *yeshivah*. My daily *shiur*, lecture, in the *yeshivah* afforded me light and comfort. The time I spent talking to Hashem in prayer was soothing. These two junctures during the day were the only rays of light that illuminated the otherwise darkness of my day. Do you want to take away from this young Torah scholar his only opportunity for ‘life’? The Torah is a tree of life! This is his joy!”

After searching for stories that address the concept of sharing the pain of others, I came to the realization that in just about every story I read, the hero of the story was a Torah giant of encyclopaedic knowledge and impeccable character. This does not mean that the average Jew does not think of others; rather, it underscores the notion that despite their full-time commitment to Torah scholarship, these *gedolim* took time off to help their brethren. Moreover, it is specifically such unique individuals who have the sensitivity to think of others and feel their pain.

Having said this, we go to the next story. It was 1948, three years after the end of World War II and the Holocaust, when a young eleven-year-old boy -- an orphan, who had survived Auschwitz and Bergen-Belsen -- showed up with his aunt on the doorstep of the *Ponevezher Rav’s Batei Avos* (orphanage) in Bnei Brak. This home was the centre, the anchor where the orphans of the Holocaust who emigrated to *Eretz Yisrael* received their first footing in normalcy, following the years of terror which they had experienced. Every child that crossed the threshold of *Batei Avos* was laden with emotional baggage, to which an adult far beyond these children’s years would have great difficulty adjusting. Certainly, these children were overwhelmed. The team of individuals who devoted themselves to these children was the *eim ha’bayis*, mother/woman in charge of the home, *Giveret Munk*, and *Rav Gerendovitz*, who was also a psychologist. They had various assistants. All answered to the home’s surrogate father, the *Ponevezher Rav, Horav Yosef Kahaneman*.

When the boy arrived, *Giveret Munk* immediately welcomed him with warmth and love. She gave him fresh linen, a pillow, blanket and a new pair of pyjamas. The boy gulped down his dinner and left a small drop of food wrapped in a napkin for the next day. Used to starvation and never knowing if he would have food in the morning, the rule in the camps was to save a little for the next day – just in case. Following dinner, he retired to his bed and went to sleep wearing his dirty clothes and shoes. *Giveret Munk* was not about to say anything the first night. She understood the emotional baggage he was carrying. After four nights, however, it was time for a serious discussion. She called *Rav Gerendovitz*, who did not fare any better at convincing *Mutty* (his name) to change his clothes. Finally, they called the “father” of all the *yesomim*, orphans, the *Ponevezher Rav*, who pleaded, “*Mottele zeeskeit* (my sweet), why do you refuse to wash and change your clothes?” The child remained mute, refusing to respond even to the *Rav*. They had no other option but to turn to the *Chazon Ish*. Perhaps he would be successful.

They stood before the *Chazon Ish* – a man who literally counted every minute which was not spent in total immersion in Torah: “*Kavod HaRav*. We have a new child in *Batei Avos*, our *zeeskeit Mutty*. He arrived four days ago from Bergen-Belson (which was then a DP camp. I know – I was born there). He refuses to change his clothes and to put on a new pair of pyjamas.

He sleeps in his clothes (and shoes) and will not shower. Could the *Rav* speak with him?”

The *Chazon Ish* smiled and asked, “*Mordchele*, why will you not shower?”

“I refuse to get undressed. Every time I undressed (in the Concentration Camp), they (the Nazis) would take my clothes and replace them with their striped pyjamas. I will not wear that again!”

All of those who heard this statement were shaken to the core of their beings. The *Ponovezher Rav* ran out, emotionally stricken by these words.

The *Chazon Ish* attempted to assuage *Mutty*, “Do not worry. Your clothes will be safe with *Giveret Munk*.” “No! I do not trust her.” “Fine, *Rav Gerendovitz* will watch over them.” “I do not trust him either” was *Mutty’s* reply. “Perhaps I will ask the *Ponovezher Rav* to watch your clothes.” Same response, “I do not trust him.” The *Chazon Ish* maintained his composure and said, “I will personally watch your clothes.” Silence. “If the *Rav* will watch my clothes, then I will remove them and shower.”

The *Chazon Ish* had succeeded. *Mutty* removed his filthy clothes and went to wash up. The *Chazon Ish* took off his *kapote*, long frock, and rolled up his sleeves, as did the *Ponovezher Rav*. They ran a basin of warm water and, after obtaining detergent, began to soak and wash *Mutty’s* clothes. After the initial water turned black, they brought more water. All of this was performed as both *gedolei Yisrael* were weeping incessantly. The younger staff members who had assembled asked if they could take over. The *Chazon Ish* replied, “*Mah pitom?* Absolutely not. This is our *mitzvah*.”

Mutty came out of the room wearing a new pair of pyjamas. He immediately asked for his clothes. The *Chazon Ish* pointed to the clothes line where his clothing, including his *Tzitzis*, were washed and hanging to dry. “It will take all night for your garments to dry,” the *Chazon Ish* said. “I will watch over them. You can sleep in my home tonight.”

The *Chazon Ish* was no longer a young man. He never wasted a minute of his time. This young orphan needed *him*. He closed his *Gemorah*. *Mutty* took precedence. This lonely orphan became a premier *talmid chacham*, long-time member of the *Kollel Chazon Ish*. A revered father, grandfather to a large family – all because the *gadol hador* felt his pain. We never know whom -- or how -- we can help.

Va’ani Tefillah

מגן ישעינו

Magen Yisheinu.

Shield of our salvation.

Hashem is not only the G-d of creation; He is also the G-d of history. This means that we believe that nary a moment passes that Hashem is not Providentially involved in our lives and in the maintenance of *everything* in this world. Nothing escapes Him, and nothing takes place unless He initiates and maintains it. When we confess/thank Hashem for being the Shield of our salvation, we thank Him not only for being the basis of our existence, but also for the constant protection that He accords us throughout our lives.

As I write this in midst of the coronavirus pandemic, I gaze upon the words of *Horav Shimon Schwab, zl* (and I quote), “We live in an environment that is also inhabited by billions of bacteria and microscopic organisms, many of which are extremely dangerous. In our daily interaction with people we are exposed to all sorts of dangerous diseases and contaminants... Therefore, were it not for *Hakadosh Baruch Hu*, Who constantly shields us from all these dangers, we could not survive.” Food for thought.

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 /

or e-mail: peninim@dvar.info

Complete Unity

**דבר אל אהרן ואמרת אליו, "2:8
בהעלתך את הנרות אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות"**

"Speak to Aharon and say to him: When you kindle the lamps, toward the face of the Menorah shall the seven lamps cast light." The Torah has already told us of the Mitzvah of the Menorah in Parshas Tetzaveh, and here the Torah tells us many details about the Menorah. What does the Posuk mean when it says, "בהעלתך את הנרות" – literally translated to mean "When you elevate the Neiros"?

Klal Yisroel's being elevated in this world is contingent on two things: their belief in the Hashgacha of Hakodosh Boruch Hu, that they not think that the world runs itself through nature, rather nature is Hakodosh Boruch Hu's way of bringing about things in this world, and that Klal Yisroel should be connected; they should have Achdus. Let's analyze these two important things that Klal Yisroel must have. One must have Emunah that everything that happens to him, good and bad, is all from Hashem. When things "happen" to a person, they are not happenstance, but rather all is orchestrated by Hakodosh Boruch Hu. This was the disagreement between Rebbe Yehoshua Ben Chananya and the daughter of the emperor as mentioned in the Gemara in Chulin 60a.

The daughter of the Roman emperor said to Rebbe Yehoshua Ben Chananya: Your G-d is a carpenter, as it says in Tehillim 104:3 – "המקרה במים עליותיו" – "Who lays the beams of His upper chambers in the waters." Tell Him to make me a distaff (a simple tool used in spinning). Rebbe Yehoshua Ben Chananya said to her, "very well." He was Mispalel for mercy for her, and she was stricken with leprosy. She sat in the Roman market, and they gave her a distaff, since it was their custom to give a distaff to anyone stricken with leprosy, and the leper would sit in the market and untangle bunches of wool, so that people would see and pray for mercy for the leper. One day Rebbe Yehoshua Ben Chananya was passing the Roman market place and saw that she was sitting there untangling bunches of wool. He said to her: Is the distaff my G-d gave to you pleasing? She responded: Tell your G-d to take back whatever He has given me. Rebbe Yehoshua Ben Chananya replied: Our G-d gives, but does not take. This story needs

understanding, for why did the daughter of the emperor ask for a distaff, which is something that only commoners used – something which she certainly never used in her life, and why did Rebbe Yehoshua Ben Chananya answer the way he did? The daughter of the emperor did not believe in the Hashgacha of Hakodosh Boruch Hu. She was of the opinion that whatever happened to her, good or bad, was just a result of nature and happenstance. Klal Yisroel know that is not the truth, and everything that happens is all from Hakodosh Boruch Hu. If Hakodosh Boruch Hu wants someone to have a thousand gold coins, He doesn't send the money down to him with a Malach – special delivery, but rather He will make things happen in what will appear to be nature which will cause the person to obtain that thousand gold coins. If Hakodosh Boruch Hu wants us to break a limb, He doesn't throw down a stone from the Heavens, but rather will have a stone on the floor which will cause the person to trip and break that limb, or he will fall from a ladder. The daughter of the emperor requested a distaff, for she was challenging Rebbe Yehoshua that one should be sent to her – because for her to receive one would be beyond the realm of nature, for she was the daughter of the emperor, and certainly no one would give it to her. Rebbe Yehoshua proved her wrong. For although it made no sense to say that the daughter of the emperor would be found in the Roman market place, with this tool to untangle wool – a tool of peasants, her being stricken with leprosy, that caused her to use this distaff in the market place, and be embarrassed, for that was the rule, equivocal to all, even the daughter of the emperor. When Rebbe Yehoshua saw her there with the distaff, he was asking her – are you pleased with what my G-d did – in other words, do you now recognize that what happens is not happenstance, but all orchestrated by my G-d – Hakodosh Boruch Hu. She had no response for she knew he was right, and just asked him to have it taken away.

The second thing is for Klal Yisroel to have complete Achdus: the wealthy with the poor, the strong with the weak, the wise with the unwise, and the greats with the simpletons. Hakodosh Boruch Hu made the world in a way that at times even the most important need the unimportant. There was a story of a man travelling from city to city with his small

child. The child became tired and couldn't walk anymore, so his father carried him on his shoulders for much of the way, including through rivers. When they finally reached their final destination, they wanted to enter the city, but it was nighttime and the gates were closed and locked. It was very cold outside, and the gates were very high. There were no guards there at night, and they could not wait until morning to enter, for they may not have made through the cold, damp night alive. The man knew that the guards would often leave the keys on a hook near the door, on the inside. He saw a small window, a place which he certainly wouldn't fit through, but his young son could. He had him climb through the window to retrieve the key and open the gates. The young child did as he was told; they entered the city, and found lodging. The man needed the little boy, for without him he may have not survived the night. The Neshomos are compared to Neiros, as it says in Mishlei 20:27 "כי נר ד' נשמת אדם". The Posuk here says, "בהעלתך את הנרות" – "ב' – העלותך את הנרות" – "אל מול פני המנורה" – the seven branches of the Menorah represent the seven Sefiros with which Hakodosh Boruch Hu runs the world – all facing the middle one – for Hakodosh Boruch Hu runs and controls every aspect of this world. We must have complete Emunah in the Hashgacha of Hakodosh Boruch Hu in the world. 2 – "מעשה המנורה" – which represent the Neshomos of Klal Yisroel as a whole, "מקשה" – hammered out gold - they must all come from one piece – meaning they must all be one. "עד יריכה" – from the poor, "פרחה" – and the young – all of Klal Yisroel – each and every one, must be part of one whole. (עוד יוסף ח')

The Menorah alludes to the Torah Hakdosha, and we are supposed to connect ourselves to the Torah Hakdosha, for that will bring us to a D'veikus, a connection, to the Ribbono Shel Olam. There are, "ב' – העלתך" – with two things we will be elevated: Emunah in the complete Hashgacha Pratis of Hakodosh Boruch Hu, and with Achdus. The Torah is what teaches us these two crucial things, and it is through the light of the Torah that we will be Zoche to the Geulah Shlaima. May we be Zoche to bring forth the light of the Torah so that we become truly elevated, and are Zoche to the Geulah Shlaima, במרה במיטאמן!

For questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshet", or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha- Please email: ParshahPshet@gmail.com. Thank you, Y. Schechter

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS B'HAALOSCHA

HOW TO BECOME AN OUTSTANDING INDIVIDUAL

Rashi (8,2) points out the juxtaposition of the end of *parshas Naso* which concerns the *korbanos* of the *Neseeim* at the *Chnanukas Hanesseim* and the beginning of *parshas B'haaloscha* which deals with Ahron lighting the *Menorah* in the *Mishkan*. The meaning of their connection is that at the time Aron found out that the *Neseeim* all brought their *korbanos* and he and his *Shevet* were not included in the inauguration, he fell into a low spirit of missing such a grand opportunity. Hashem therefore appeased him with the special mitzvah of lighting the *Menorah*.

The question arises why wasn't Aron included with the *Neseeim* in the Inaugural sacrifices? The answer is that these *Neseeim* possessed a merit which they acquired during the slavery in *Mitzrayim*. They were appointed in charge to ensure that the Jewish slaves would fill their daily quota of creating bricks. When the brick construction quota became impossible to fulfill since the new decree which required them to now collect their own straw from the fields and still come up with the same numbers, the task of these police was to punish and whip them with intensifying pressure to attain the goal. These foremen had compassion on the brethren and instead of flogging them they were the ones who were lashed by the Egyptian police who employed them. As a reward they were given the privilege to partake with the Inauguration sacrifices. (Bamidbar 7,2 Rashi) They sacrificed their bodies for the bodies of their brethren therefore they merited to offer the sacrifices for the *Mishkan*.

Examining the titles that the Torah gives to these leaders of *Klal Yisrael* we see על הפקודים – leaders of Yisrael, leaders of the tribes, they who stood by the census. Why before mentioning the sacrifices does the Torah feel it necessary to give these titles especially "leaders of the census" which did not take place until a later period (Bamidbar 1,4)? One can explain that all the titles are referring to the merit of the *Neseeim* why they played a role in the Inaugural sacrifices. They were the נשיאים of Yisrael. The word נשיא is the acronym שורש אלהות ישראל נשמת ישראל they realized that every Yid possesses a *neshama* which is mamesh a חלק אלה ממעל. In the highest source there is a place called כנסת ישראל where all the *neshamos* are one and inseparable. Therefore the root of every Yid is oneness with each other. From this stems the mitzvah of לרעהך כמוך love your friend as yourself because he is really you and you are really him being compared to a hand of one's body. It is only when the *neshamah* descends into the lower worlds it takes on its unique characteristics and *kochos*.

Realizing this they took upon themselves to suffer willingly beatings at the hand of the Egyptians rather than to persecute their brethren. This willingness to suffer for others is hinted in the words נשיא המטת the word מטה also means staff and stick. They were willing to be beaten for another Yid. In what situation? In the scenario of the פקדים which means accounting and also missing. They were the foremen in *Mitzrayim* to ensure the daily completion of the brick quota and when the numbers were missing they were beaten instead of their brothers.

Shevet Levi were not enslaved to do labor in *Mitzrayim* (Shmos 5'4 Rashi). Therefore *Shevet Levi* was not appointed as foremen over the slaves. Therefore they were missing the opportunity unlike the other *Neseeim* to sacrifice their bodies for another Yid. It was for this reason that they were omitted from the sacrifices of the *Mishkan* on its Inaugural day.

If one asked you for a knee jerk answer who would you consider an "outstanding individual" what might your answer be, a great philanthropist, a tzadik, a gaon talmid chacham, a big Askan? The gemarah (Makkos 22b) gives a very clear answer to this inquiry.

אמר רבא כמה טפשי שאר אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה דאילו בס"ת כתיב ארבעים ואתו רבנן בצרו Rava says how foolish are people that they stand up for a *Sefer Torah* but do not give the same *kovid* to a *Gavra Rabba* who interprets the Torah. An following example is given. The Torah writes that a person who transgresses a serious offense receives forty lashes.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

The *Rabbanan* come and say the Torah only meant thirty nine and they remove one lash. This *gemarah* poses two difficulties. One, why did they change titles of first calling the individual to give equal kovid to with the name *gavrah raba* and later called him *Rabbanan*? Secondly, why did the *gemarah* choose this example to show the license and accuracy of the *Chazal* to interpret the Torah, when there are so many hundreds of examples. For instance, the Torah says to sit in a *Succah* or to keep Shabbos and the Chachamim came along and compiled a *Mesechta* of *Halachos* on these two *mitzvos*.

The answer to both questions is that *Chazal* want to define for us who is the real *Gavrah Rabba* and outstanding individual. Not necessarily the *gaon* or *tzakik* or the philanthropist but rather the individual who alleviates pain and worry from another Yid. The *Neseem* are exemplary in being the *Gavrah Rabba*. Even the *gematriah* attests to this as גברא רבה with the two words and kollel equal הנשיאים.

There is a famous story of the Tzanzer Rebbe the Divrei Chaim that took place at his *chasunah*. As his *Kallah* was peering out the window of her room she saw her *chassan* descending from the wagon with his parents and was shocked because he had a limp. She broke out crying hysterically and refused to go to the *Chuppah* with a physically defected individual even though he was a world *talmid chacham*. Her parents couldn't calm her down and the future father in law went over to the *chasun* to relate to him what had occurred with his now distraught daughter. The *Tzanzer Rav* asked to have a few words alone with her. He entered her room and began speaking to her that *Chazal* say forty days before a person is born the *shidduch* is presented in *Shamayim*. I merited to see this vision forty days before you were born. I also saw that you unfortunately were destined to be born with a defected leg. I felt so sorry for you and your future suffering that I fasted and *davened* for you that your defect should become mine instead of yours. *Baruch Hashem* I see that my fervent *tefillos* were answered.

Can we be such *Gavrah Rabbas* like the *Neseem* and the *Divrei Chaim*? I don't really think so. But to relieve the pain, suffering, and worrying of others we can surely fit in those shoes. Once we understand that our deepest connection to *Yidden* is in the highest place in *Shamayim*, it makes it easier to concern oneself with more unfortunate situations in *Klal Yisrael*. Sometimes one can relieve pain by merely listening to their plight, helping with a problem, helping with homework, making a phone call to individuals who because of a virus are stuck in their homes and are lonely or they can't go shopping for their needs. These are little sacrifices of time, energy, positive and encouraging words. This is the way to become a *gavrah rabba* and become a *Mishkan* in which Hashem will dwell in just as we found by the *Neseem*.

Rashi brings the Chazal that Hashem told Aharon that his lighting of the Menorah is greater than the *Neseem's* *Korbanos*. In what way? Maybe we can apply the explanation of the Chofetz Chaim ztl on the words of the Mishna כולם כנגד תורה. He interprets this to mean in an analogy. There are two *Yidden*, one is learning in the Bais Medrash and the other is walking on the street. Suddenly he sees a Yid having a heart attack and being trained in CPR he resuscitates the Yid and he returns to normal. Chazal say on such a person כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא

That saving one Yid's life is equal to saving an entire world. Yet the Yid who was not aware of what was happening at the same time that he was learning is still greater. Obviously one must stop his learning for *Pikuach Nefesh*. However in this scenario there was no obligation to save a life yet he still is greater than the one who actually saved a world. The answer is that every word of learning constantly saves the world from destruction. Saving a life is כאילו deemed as if you saved a life. Learning Torah is actually saving lives and the world.

The Menorah symbolizes Torah *Sh'bal Peh*. Ahron lighting the Menorah also lit the hearts of *Klal Yisrael* to be fired up to learn Torah with a *geshmak* and enthusiasm. His *mitzvah* is therefore a greater one than the *Neseem* who sacrificed themselves to save *Yidden* by being beaten in their place. Torah learning is life itself not just an act of preserving life.

Gut Shabbos | Rav Brazil

MENTION THIS AD FOR
10% OFF
 YOUR FIRST ORDER*
*RESTRICTIONS APPLY

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
 TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

ותלמדם חוקי חיים - פרק י"ד חינוך 'בית יעקב'

בית יעקב אלו הנשים

מעייני בקובץ גליונות עובדות והנהגות

על מרן רח"י הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל

תמונה נדירה: רשכבה"ג הגרמ"ל שטינמן יוצא משמחת הברית לנכד משותף עם מרן הגר"ח שליט"א, ביציאתו המתינה הסבתא הרבנית קייבסקי עליה ושלחה לבקש ברכה ש... כל ברכתיה יתקיימו. מרן זצ"ל, כשעיניו מושפלות לארץ, חיך לבקשה, ונענה לברכה כפי מבוקשה.

גדולים מעשי חכמים

אלא שהדרך להחזיר בבנות את אהבת התורה, ויראת ההלכה קצת שונה כדלהלן. פלוני מתלמידו רבינו נכנס אצלו וסיפר שבביתו כמה בנות, והוא רוצה לדעת איך חינוך רבינו את בנותיו ובאיזה נקודה עליו להתמקד כדי להצליח בחינוך הבנות. רבינו השיב לו קצרות: יראת שמים. שאל התלמיד, ואיך מחנכים בנות ליראת שמים?

השיב רבינו: על ידי ספורים. תספר להם עובדות מחז"ל וחכמי הדורות, וזה יכניס בהם יראת שמים. ובפעם אחרת הוסיף, צריך להחזיר בילדים שיש גן עדן ויש גיהנום! על מצות יש גן עדן ועל עבירות יש גיהנום.

[להשלמת הענין נעתיק את לשונו של רבינו במכתב ברכה לספר תולדות יעקב ממרן בעל הקהילות יעקב "...לכתוב תולדות גדולי ישראל כדי ללמוד ממעשיהם וגם מביא ליראת שמים בראות עד כמה התאמצו בכל כוחם לעשות רצון אבינו שבשמים וכמה סייעתא דשמיא היה בידם בזה, ואין לך ספר מוסר עדיף מזה"]. לעומת זו הדרך להחזיר יראת שמים אצל הבנים, אמר רבינו שהוא בעיקר על ידי לימוד המוסר עמם, באופן עקבי כל יום.

בכלל, חשיבות מיוחדת ראה רבינו בספרים של עובדות והנהגות אודות גדולי הדורות, וכשקיבל לידיו ספר חדש של תולדות חכם מחכמי ישראל מכל חוג שהוא, היה מעיין בו מראשו ועד סופו. "אין לך ספר מוסר עדיף מזה". רבינו מקבל

לידיו ספר מתולדותיו של מרן הגר"י אדלשטיין זצ"ל ומעיין בו שעה ארוכה.

רבינו רגיל להביא את דברי המכילתא (יתרו פרשת בחודש, פרק ב' בפסוק ומשה עלה) 'כה תאמר לבית יעקב' - אלו הנשים. 'ותגד לבני ישראל' אלו האנשים. רואים כאן שהכינוי 'בית' הוא על נשים, שמקומם בבית. ובזה דרש כמה מקומות בתורה שנזכר בית יעקב, שהכוונה על נשים (ראה טעמא דקרא בשלח בפס' ויקרא בית ישראל את שמו מן, ובפרשת אחרי בפסוק איש איש מבית ישראל, דהכוונה על בית יעקב - הנשים, ובפר' ברכה בפסוק יורו משפטיך ליעקב 'ותורתך לישראל' הולך על הנשים, ובישעי' ב' בפסוק בית יעקב לכו ונלכה, ובישעי' כ"ז הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל, ושם פרק נ"ח בפסוק והגד לעמי פשעם וגו').

וכבר הזכרנו באחד המאמרים הקודמים, כי רבינו סבור שאין שום חילוק בדיני החינוך בין נשים לגברים, והנשים גם הם מחויבות במצוות (מדאורייתא או מדרבנן, או ממנהג, כל נושא להלכותיו, למעט הלכות שאינם שייכות בנשים), והוא חינוך לשלימות את בנותיו בכל הפרטים.

וכך כותבת בת רבינו, בספרה בית אימי (עמוד שי"ט):

הורינו חינוכו אותנו לקיים את ההלכה בהידור על כל פרטיה ודקדוקיה, ללא ויתורים ופשרות. אבא שליט"א הקפיד שנברך ברכות השחר לפני ארוחת בוקר, כל ערב שאל את הבנות האם התפללו מעריב, ובימי הספירה - האם ספרו ספירת העומר.

אמא עליה סיפרה על סבא הסטייפלר כי מתוך שחשש שמא בנותיו תשכחנה לספור, כתב להן תזכורת על גבי פתק ותלה אותו על ה...מראה! ואכן ההקפדה על כך היתה חדורה בעצמותיהן, עד כדי כך שבימי ספירת העומר כאשר שכל עשבה בתי, דודתי הרבנית ברמן, על ערש דווי כשהיא מחוסרת הכרה, פקחה לפתע את עיניה ושאלה 'כמה סופרים היום?'

אבא הקפיד שלא נאכל ולא נשתה בעמידה, ותמיד הזכיר לאסוף את הפירורים לאחר האכילה, באומרו 'מי רוצה להיות עשיר?' בשבתות לא הרשה לשחק בחבל ובכדור, ובמי הספירה ובימי בין המצרים אסר עלינו לשיר, ועוד כהנה וכהנה הלכות ודקדוקיהן (ראה שם בספר עוד עניני צניעות וקדושה שהנחילו בבית מרן שליט"א לילדים).

חינוך בבית יעקב

נוסיף ידיעה חשובה, כי רבינו מוסר בשם רבו מרן החזון איש זצוק"ל כי בת הלומדת במוסד 'בית יעקב', יש לה דין של בת תלמיד חכם. אפילו שאביה אינו כזה, והטעם, כי בת תלמיד חכם שהפליגו בגמרא (פסחים מ"ט א') בחשיבותה ומעלתה, אין הכוונה בדווקא שאביה תלמיד חכם, אלא שהילוכה כמי שהיא גדילה בבית של תורה, כמו מי שאביה תלמיד חכם שבדאי היא למידה ממנו יראת שמים ודרך ארץ, אבל הוא הדין מי שמתחנכת במקום שמחנכים לתורה ויראת שמים, שדינה כבת תלמיד חכם.

ואכן, בשאלות בעניני 'שידוכים' מורה רבינו פעמים רבות לשואלים, על הצעה של נערה יראת שמים ומדות טובות אבל אביה הינו איש פשוט, שהמעלה של המדוברת גדולה יותר מהחסרון של ההורים, וניתן לגשת להצעות כאלה.

בית יעקב הוא כמו בית של תלמיד חכם. מנהלי הסמינרים בבני ברק, הרב וולף והרב כהנא בניחום אבליים אצל רבינו (חודש סיון תש"ע)

הלואי ויתקיים מחצית התפילה

הדברים ילקו בחסר עם לא נזכיר שוב, מה שכבר הזכרנו מרבינו אודות חשיבות התפילה להצלחת הילדים, והפעם נביא כאן עובדא חדשה ממקור ראשון, בעל המעשה, נעתיק מרשימה שקיבלנו:

ר'... שיח' שאל את רבינו בענין בתו קטנה בבית הספר, האיך לנהוג, ואחר שהשיב לו רבינו 'הכל לפי הענין', אמר לו: על קינדער צריך הרבה להתפלל עס אעלפט ניט קיינע עצות.

ושאל הר' הנ"ל, אבל מה עושים על החצי השני של תפלה עושה מחצה. וענה: בימינו, מחצה איז אייך אאסך -) מחצה זה הרבה...)

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש להחזיק על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה- 4310

גיליון מס' 386 פרשת בהעלותך
תש"פ שנה שמינית

גליון זה י"ל לזכות ולהצלחת
ידידינו החשוב
שיראה ברכה והצלחה
בכל הענינים

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

פרקי אבות

"כל השוכח דבר אחד ממשנתו" (אבות פ"ג ח')

סגולות הזיכרון של רבי אלחנן וסרמן זצ"ל
ויבדלח"ט רבי חיים קניבסקי שליט"א

שיחת חולין של תלמידי חכמים קיימו ביניהם מרן הגאון רבי נפתלי טרופ זצ"ל ורבנים נוספים, ובכללם חתנו הגאון רבי ברוך יוסף פייבלזון זצ"ל, אודות גדולי הדורות שנתברכו בזיכרון גדול. תוך כדי הדברים הוזכר שמו של הגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ד, מיד אמר רבי נפתלי: 'לדעתי אין לכלול את רבי אלחנן ברשימת בעלי הזיכרון, הוא אמנם בור סיד שאינו מאבד טיפה, אבל אין זה מכוח זיכרון טבעי, אלא מרוב יראת שמים, מתוך פחד שלא להיות בכלל "השוכח דבר אחד ממשנתו"...

'חביבותו של רבי אלחנן' - הוסיף רבי נפתלי - 'בכל חידוש או דבר תורה שלמד, היא כה גדולה עד שהן נדמין לו כהון עתק, אם כן מה פלא שאין השכחה שולטת בהן...'

בנותן טעם להביא את מה שאמר לי מרן שר התורה הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א בתשובה לשאלתי מה היא הסגולה הטובה ביותר לזיכרון: 'מה שחשוב לאדם ואיכפת לו ממנו, הוא לא ישכח לעולם... זוהי הסגולה המעולה ביותר לזיכרון.'

(דרש דוד מאת הרה"ג רבי דוד הופשטר שליט"א)

"ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ד' ויפוצו אויבך ויננסו משנאיך מפניך" (י' לה)

תמונה מחודש אב שנת תשס"ג, בה נראה רבנו משתתף בריקודי הכנסת ספר תורה שכתב רופאו האישי, ד"ר ר' משולם הרט, וכהכרת הטוב טרח רבינו ובא לשמוח עמו. (שבענו מטובך)

פניני הפרשה

"ויעש כן אהרן אל מול המנורה העלה נרתיה כאשר צוה ה' את משה" (ח' ג')

ברש"י: ויעש כן אהרן, להגיד שבחו של אהרן שלא שנה. בסעודת שבת ארע פעם שאחד מבני הבית לא היה זהיר כשפינה את הכלים מהשולחן ושבר כלי. חייד רבנו ואמר: ראיתי פעם בשם חסידים, ששואלים מה רוצה רש"י לומר בדבריו 'להגיד שבחו של אהרן שלא שנה', וכי באהרן הכהן, שזכה להיות מגדולי הדור, היינו חושדים שישנה מדבור של הקב"ה? אלא הכונה, שלא היה זריז מדי, ומרב מהירות וזריזות לקים המצוה גרם לשפך השמן על הרצפה... רק היה זהיר והדליק בניחותא שלא לשנות כהוא זה.

* * *

ובמעלת הזריזות וגנות העצלות קבע רבנו פרק מיוחד בספרו אורחות יושר (סימן ט') וכותב שם מספר הברית, שיש חיה אחת שנקראת עצל על שם עצלותה, והיא (הבעל חיים) העצל והסכל מכל בעלי חיים, אינו משתמר להנצל מאויביו אף אם יראה קמיו מנגדו, ומהלכו דומה לרחישה, כל היום כולו לא ילך יותר משבעים אמה, וכאשר ירצה לעלות באילן לטרופ (=לתלוש) עליו, ירוחש ב' או ג' ימים ואז ישב עליו ג' וד' חדשים, ואחר כך ישמיט עצמו על הארץ, ורוחש והולך ב' או ג' שבועות עד הגיעו אל אילן אחר, והקב"ה עושה עמו חסד שמתעבב מאכלו בבטנו חדש ימים ויותר, והוא יכול להיות חדש ימים ויותר בלי אכילה והוא אינו שותה כל ימיו וכו', ואליו נדמו העצלים...

כיצד אהרן הרים את הלויים

"והניף אהרן את הלויים תנופה" (ח' א')

איך הצליח אהרן הכהן להרים עשרות אלפי לויים ביום אחד ולעשות בהם תנופה?

ספר רבנו: בילדותי, כשלימדתי חומש עם אבי מורי מרן הסטייפלר, הגענו לפרשת בהעלותך, ואז הוא הסביר לי את הדבר באופן פשוט: שהיתה משקולת (מאזנים) גדולה ועל כף אחת עלה הלוי, ובשניה נתן אהרן אבנים כבדות שיכריעו את הכף, ובאופן זה נחשב תנופה. והעיר רבנו (בספרו על התורה) שבמדרש (פתיחתא דאיכ"ר סימן כ"ג) מתוארת גבורת אהרן, ואחת הדוגמאות שהרים ביום אחד עשרים ושנים אלף לויים, משמע שהרים בידיו ממש, ועוד שבמנחות (סא). מבואר שתנופה עושים על ידי שמולך ומביא, מעלה ומוריד, ועל ידי משקולת לא שייך כן.

* * *

בהזמנות אחרת דבר רבנו על מעלת הכח אצל צדיקים והראה דברי רש"י אצל יעקב אבינו (בראשית כ"ט י') שגל את האבן מעל פי הבאר 'להודיעך שכוחו גדול, ואת המשנה (אבות פ"ו מ"ח) שהכח יפה לצדיקים, והינו כדי שיוכלו לעסוק בתורה.

(שבענו מטובך)

* * *

רש"י: "ויעש כן אהרן" - להגיד שבחו של אהרן של שינה. "ויעשה כן אהרן" להגיד שבחו שלא שינה, שאלתי את רבנו מה הרבותא? שבחו הוא גם מה שלא היה עם עצבים = נערוון כביכול מחמת גודל המצוה והאחריות. והגרא"ל אמר לי: הוא מוזכר לשבח שעשה כציווי, ולא עשה יותר טוב. שאלתי. שלמה המלך אמר בקהלת פרק ז' "אל תהי צדיק הרבה" ו"אל תרשע הרבה", מה יותר גרוע? אל תצדק הרבה, כי התצדק הרבה יכול יותר להחריב. (ואמר ר"מ סמוטני בשם רבנו יחזקאל סרנא זצ"ל, 'אל תצדק הרבה' גרע טפי, כיון שמעולם לא ראה שאדם יעשה תשובה על כך.) (כל משאלותיך)

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

אחרי הפעולות נמשכים הלבבות

פרשת השבוע מלמדת אותנו שיש לכפול את הפעולות הטובות שוב ושוב, כי שלא הצליח לעשות ססח, יש לו הזדמנות שניה, אין ייאוש בעולם כלל, לא הצלחת היום תצליח מחר, או בחודש הבא, העיקר שתתברר ומוחדש דרך המעשים, כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ואחרי הפעולות נמשכים הלבבות.

והעניין הוא, שכל פעולה חיובית גופנית מעוררת את הלב של האדם בצורה הרבה יותר משמעותית מאשר הדיבורים או המחשבות שלו. נכון שגם למחשבות השפעה חזקה על האדם, כי כולנו במחשבה איתבריו, ונכון שגם לדיבורים כח עצום על הנפש, ומי שמדבר אמונה יזכה לאמונה, אך הדבר שהכי הרבה משפיע על הרצון הם הפעולות, הפעולות והמעשים הם שמושכים את הלב, הם שפועלים על הרצון, כי כשמדברים על הלב, מדברים על הרצון, והרצון נשפע מהפעולות יותר מכל דבר אחר.

וכן אומר ספר החינוך במצווה ט"ז: "דע, כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם, אם טוב ואם רע, ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, אם יערה רוחו וישם השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות, ואפילו שלא לשם שמים, מיד ינטה אל הטוב, ומתוך שלא לשמה בא לשמה.

ובכוח מעשיו יסית היצר הרע, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות. ואפילו אם יהיה אדם צדיק גמור

ולבו ישר ותמים חפץ בתורה ובמצוות, אם אולי יעסוק תמיד בדברים של דופי, כאילו תאמר דרך משל שהכריחו המלך ומינוהו באומנות רעה, באמת אם כל עסקו תמיד כל היום באותה אומנות, ישוב לזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור, כי ידוע הדבר ואמת שכל האדם נפעל כפי פעולותיו. נמצא, שלפעולות שאנו עושים יש השפעה מכרעת, ואם תקח צדיק גמור ותכריח אותו לעשות פעולות נלוזות זה יספיע עליו בהכרח.

על פי היסוד הזה אפשר להבין טעם כל הקורבנות כולם, שמטרת התורה הייתה בהם להכשיר את בני האדם על ידי פעולות מעשיות כי "ברבות הפעולות הטובות רוב התמדתן, מחשבות הלב מתטהרות מתלבנות מזדקקות... ועל כן ציוונו ה' לקבוע מקום שיהיה טהור ונקי בתכלית הנקיית, לטהר שם מחשבות בני איש ולתקן לבבם אליו בו... ומתוך הכשר המעשה וטהרת המחשבה שיהיה לנו שם, יעלה שכלנו אל הדבקות עם השכל העליוני"

שוב אנחנו למדים שהעיקר הוא המעשה, כי אינו דומה מעשה קטן של אמירה בפה למעשה גדול של הבאת קרבן כדי להשפיע על נפשו של האדם לכפרת חטאו. כאשר האדם טורח להביא בהמה אל בית המקדש, ובעל כורחו הוא נאלץ לראות כיצד שוחטים אותה, מזים את דמה, זה משפיע עליו יותר מכל שיעור ומכל דרשה שישמע בגודל גנות החטא. הפעולה המעשית משאירה רושם הרבה יותר גדול ממחשבה או מדיבור בעיניו.

זה שאמר רבנו, וכספתי למשוך את העולם לעשיה,

פנינים חסידות ברסלב

אנ"ש נהגו לקרוב את כל מי שרק בא והתחבר אליהם, לביד מפעל מחלוקת ובעל לשון-הרע הפתוח ריב וקדון, שהיו פרחיקים וקורתיים מקונו בתקלית. (שיש"ק ד-קפז)

אמרו אנ"ש, מהפושטמוע בתורה ס"ה הרי שצריך להקפיד על למוד התורה תיקף אחר התפילה וההתבודדות, כי קבאָר שם שעל ידי התפילה והבטול נעשה הכלי להדלישין דאורייתא, הרי שאחר התפילה, שעל ידי נעשה הפלי, צריך לטלאָ בהדלישין דאורייתא. (שם ד-טו)

אמרו אנ"ש, אם מועיל אמירת "תקון הכלל" לאחרי הפגם, הרי שאמירתה לפני תועיל לו בנאי מלהפיל חלילה וְאָכְנָו, הַיְ נַהְגִּים הַרְבֵּה אַנ"ש לְאָמְרוּ בְּכָל יוֹם. (שם ד-צ)

לעשיה דייקא, כי הפעולות הם שמחוללות שינוי באדם, אדם יכול לדבר דיבורים כמו חול וההשפעה שלהם על הנפש שלו תהיה עדיין מזערית, אך "ברבות הפעולות הטובות רוב התמדתן" יתחולל בו שינוי הלכה למעשה.

זהו לימוד נוסף שלמדים מפסח שני, להמשיך לעשות, שוב ושוב, עד שיתקיים בו, ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקודשים.

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: *3030

שאלות שעלו בקו ההלכה

הזמן הזה ממעשרות, כלומר לקחת את התשלום מהמעשרות שלי?

יכול לעשות כן לכתחילה, וכשם שמצאנו שאפילו על הוצאות תלמוד תורה של בניו שמעל גיל שש יכול לשלם ממעשרות (הרמב"ם פרק י' מהלכות מתנות עניים הלכה ט"ז, ועיין שו"ת יחזקאל דעת חלק ג' סימן ע"א), וחומו בנידון זה שיהיה מותר לשלם ממעשרות. ואף למחמירים שהוצאות תלמוד תורה של בניו אסור לשלם ממעשרות (אגרות משה יורה דעה חלק ב' סימן ק"א), מכל מקום בנידון זה יודו שיהיה מותר כיון שאין לו שום חוב ללמד את אותם נערים ועושה כן בתורת חסד גמור.

אדם חייב לי כסף, ויש לי משכון שנתן לי בעבר על חוב אחר, וכעת מבקש את המשכון, האם אני יכול לעכב את המשכון בידי עד שיש לי את הכסף, או שיש בזה איסור?

בקצות החושן (חושן משפט סימן ד' סוף קטן א') כתב שאף על פי שעל פי הפשט אין בזה איסור מכל מקום לפי דברי הזוהר יש בזה איסור והזוהר מחשיבו כאילו אינו מזרע ישראל חס ושולם. אמנם מרן הרב עובדיה בשו"ת יביע אומר (חלק ו' חושן משפט סימן א') פסק כשהלהוה איש עקש ומתלהוה ומתחמק מלשלם, מותר לעכב את המשכון והלכה כהפשט ולא כהזוהר.

האם מותר לתת מתנה לחבר לרגל הולדת ביתו מכספי מעשרות במקום שהוא אברך בן תורה או אדם נזקק, והאם צריך להודיע לו שזה מעשרות?

אם החבר הנ"ל הביא לו בעבר מתנה ורוצה להשיב לו כעת, אסור לו לשלם זאת ממעשרות, אבל אם החבר לא הביא לו מתנה ורוצה לתת לו ממעשרות וידוע שהוא עני, יכול לתת לו את המתנה ממעשרות, אבל צריך להודיעו. (הרמב"ם פרק ו' מהלכות מתנות עניים הלכה י"ז והובא בבית יוסף יורה דעה סימן של"א ד"ה אין פורעים בו.) אבל יכול לומר לו "זה נתתי

מקור לעזרה לחתנים שברשותי" ולא יאמר לו מכספי מעשר בכדי שלא לביישו. (מקור נאמן עמוד קס"א).

אני מלמד ילדים שמתקשים בלימוד הגמרא, ופעמים שמדובר במשפחות שאין בידם היכולת לשלם בעבור הזמן שאני לומד עם הילדים, האם אוכל לנכות את

אדם הנוסע באופניים דרך בין עירונית כגון שנוסע מבני ברק ליהוד וחזרה, ויש לו שבועים ושתיים דקות בהלך וחזור גם יחד, האם יכול לברך הגומל?

מרן הרב עובדיה פסק שצריך לברך על כל נסיעה מחוץ לעיר משום שכל הדרכים בחזקת סכנה ואם יש לו שבועים ושתיים דקות בהליכה וחזרה ביחד יכול לברך הגומל, ושיעור זה נמדד לפי זמן הנסיעה דהיינו שאם נוסע במכונית צריך שיהיה זמן הנסיעה שבועים ושתיים דקות (חזון עובדיה ט"ז בשבט עמוד שס"ז), ולפי זה הוא הדין באופניים שאם יש לו זמן נסיעה שבועים ושתיים דקות בהלך וחזור יחד יכול לברך הגומל, וכל זה בתנאי שיש מרחק פרסה בין הערים (כ 3.8 קילומטר) אבל אם יש מרחק פחות מפרסה אין זה נחשב כל כך לסכנה ואינו יכול לברך ברכת הגומל. (שלחן ערוך סימן רי"ט סעיף ז). ומנהג האשכנזים שאין לברך ברכת הגומל אלא רק בהולכי מדבריות ומקומות סכנה. (שלחן ערוך שם).

נעשה בכל דור דור לפי השלום שבדור."

גדול השלום

השלום זה כלי מחזיקי ברכה. כשאתה אוהב כל יהודי ואתה מחובר עם כל יהודי - אתה ממשיך עליך ברכות עצומות ואתה ממשיך ברכה לכל העולם כולו. התפילה האחרונה שחותמת את כל התפילות שלנו ואת כל הקדישים ואת ברכת הכהנים היא התפילה על השלום.

גדולי ישראל היו מקדימים בשלום כל אדם והם מלמדים אותנו שגדול הוא השלום.

השלום גדול יותר מכל החשבונות שלך. אם תוותר בשביל השלום אף פעם לא תפסיד.

וכאן המקום להזכיר ששלום מתחיל מהבית, מהאישה והילדים ומהמשפחה הקרובה.

ובפרט עכשיו אחרי ההסתגרות הארוכה בבתיים שגרמה ללחץ ומתחים בבתיים רבים - זה הזמן להרבות שלום ולשקם את היחסים בתוך הבית, לחייך, להאיר פנים, לעזור, לוותר, לדבר בנועם.

כולם מצטרפים

אז מה צריך לעשות? כל אחד וכל אחת במקום שלו שיחליט שהוא מצטרף לקבוצת אהבת ישראל. לא צריך להירשם ולא צריך לחתום על שום טופס. פשוט צריכים להחליט שמעכשיו אני משתתף את המילים הללו: "אני אוהב כל יהודי".

וכמוכן, תפיש את זה לכל מי שאתה מכיר, תשכנע את כל מי שאתה מכיר להצטרף למהלך הנפלא הזה שבכוחו לשמח את ה' ולקרב את הגאולה.

קח את זה כפרוייקט לחיים. תלמד על מידת השלום ותתפלל על מידת השלום. תתפלל על כל עם ישראל. תאהב גם את מי שאתה לא מסכים אתו ולא הולך בדרך שלך. כל דבר שאתה רוצה לעצמך - תתפלל על כל עם ישראל, תשתתף בצער של כל עם ישראל, תרחם, תעזור ותוותר.

זהו אומר לרחם ולוותר גם בכביש וגם בתור בסופר.

ותזכרו טוב את הצוואה של מורי רבי יהודה זאב ליבוביץ' זיע"א, שתהיה תמיד נגד עיניכם: "לרחם לוותר לעזור והעיקר לא לצעוק על שום יהודי". לא לצעוק וכל שכן לא לדחוף ולא לבזות ולא לדבר שום רע.

אני מקווה ומתפלל שאלפים ורבבות יצטרפו לקמפיין הזה, של "אני אוהב כל יהודי". יצטרפו ויצרפו אחרים. יתרו וישנו ויקימו.

עצם הרצון, עצם המאמץ זה כבר ישמח מאוד את ה' וימתיק דינים מעל כולנו ומידה כנגד מידה גם ה' יאהב את כולנו אפילו שעדיין לא חזרנו אליו כראוי ויגאל אותנו בקרוב ברחמים בלי מלחמות ובלו רעידת אדמה ובלו שום ייסורים אמן.

בברכת

שבת שלום ומבורך

שלום

ה"בית אהרון" מקרלין

על התפילה במחיצת רבנו ולא נכנס אף אחד מהם לאהל וכך ויתרו על ברכת רבנו בני שברך הגדול כדי לעמוד סמוך ונראה ולשמעו שאגת רבנו בקרבת מקום. רבי אהרון הקפיד מאוד על השלום והחיבור בין אנשיו ומסופר על שני שוחטים מחסידיו בעיר טבריה שנקלעו לדין ודברים בעיניי ממוון והקפידו אחד על חברו, בלילה חלם אחד מהם כי הוא רואה את רבי אהרון זצ"ל האומר אליו מה זאת? והנה הוא רואה את חברו השוחט מגיע אליו ושאל אותו מדוע הגעת באמצע הלילה לביתי? וחברו סיפר לו כי ראה את רבי אהרון בחלמו ואמר לו גם כן מה זאת וכך נתפייסו ביניהם שני החסידים. רבי אהרון התבטא פעם שמה שפועלים ע"י הישיבה בצוואת אי אפשר לפעול ע"י שום דבר אחר.

מעשה היה אצל רבינו, שפעם אחת שלח שני אברכים לרחוב העיר לשמוע מה משוחחים הבריות. ראו שני שחורים הולכים ואחד אומר לחבירו: "הבה נלך ביחד כדי שלא ניפול". כאשר חזרו ואמרו מה שמעו, שמח הבית אהרון שמחה גדולה ולמד מזה מוסר השכל לעבודת ה': כמה חשוב להיות נכילים זה בזה ולא לעבוד את ה' כאדם בודד...

רבינו דיבר על חשיבות הלימוד בשעות הלילה ואמר ללמוד גמרא רש"י ותוספות ופירוש המהרש"א הוא שמירת לילה.

מסופר כי בארץ ישראל היה גר אחד מגדולי חסידי רבינו בשם ועלוול פינסקר ז"ל וביום י"ז סיון תרל"ב בא החסיד הנ"ל לבית המדרש בבהלה וסיפר שראה בחלמו שנסתלק הרב הקדוש בעל "בית אהרון" והייתה הלווייתו בירושלים והטמינהו בהר הזיתים אצל קברו של האור החיים הקדוש. מובן שהחסידיים התרגזו עליו על דיבוריו אלו כי עוד לא היה להם שום ידיעה מחוץ לארץ אודות פטירת הרה"ק, ואחר ב' שבועות באה הידיעה המרה שאכן נסתלק רבנו ביום י"ז סיון.

רבנו הקדוש הסתלק ביום י"ז סיון תרל"ב, בהיותו כבן שבעים שנה, על אם הדרך בעיר מלינוב שבפולין וואהלין בדרכו לנישואי נכדתו ושם מונחתו כבוד. זכותו יגן עלינו אמן.

י"ז סיון-ליומא דהילולא

רבי אהרון נולד בר"ח סיון שנת תקס"ב לאביו הרב הקדוש רבי אשר מסטולין ונקרא ע"ש סבו האדמו"ר רבי אהרון הגדול מקארלין זצוק"ל. לרבי אהרון היה קבלת יחוס מסדוע דוד המלך ע"ה.

אביו, רבי אשר מסטולין אמר על רבי אהרון בנו, בני זה הוא גדול מאוד בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, ועל החכמה ובינה שלו, אין לו מבינים שיבינוהו.

ידוע היה רבי אהרון במנהגו להיות בשמחה גדולה והיה משרה שמחה והתעלות על מבינתו.

הרה"ק מאפסא אמר לאחר שרבי אהרון ביקר אצלו "בנו של ר' אשר מסטולין היה כאן, ראו איזה שמחה הכניס בנו, הקירות היו מרקדים, הרי הוא בבחינת עוז וחדווה במקומו". אף תפילתו הייתה בדבקות מיוחדת ובאריכות וכוונה רבה, עליה אמר ה"צמח צדק" כשעבר בדרכו על יד בית המדרש בו התפלל רבי אהרון עם חסידיו שראה אז בעיני בשר שלו כי התפלל כך אשר גם כותלי בית המדרש התפללו עימו. בכל התפילות הן בשבת והן בימות החול נהג לעבור לפני התיבה ולהתפלל בהתלהבות גדולה. רבי אהרון וחסידיו נהגו להתפלל את תפילתם בצעקות רמות ובקולי קולות. והסביר רבינו - כתיב "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיו ובלבבך לעשותו" אלמלא היה כתוב ובלבבך קודם שנאמר בפיו, לא היה אדם יכול לפתוח את פיו לומר אפילו תיבה אחת, עכשיו דנתיב בפיו ובלבבך, צריכים לצעוק ולצעוק עד שהלב יכוון גם כן.

מסופר כי בימים הנוראים היו מגיעים חסידים ממוחזקים כדי להתפלל עם רבי אהרון עד כדי כך שלא הכיל המקום לכולם והצפיפות הייתה גדולה מנושא ולכן הקימו אוהל על יד בית הכנסת שבו ניתן להתפלל יותר בהרואה אבל אף אחד פון החסידים לא רצה להתפלל שם, כולם רצו להתפלל בסמוך לרבנו. ציווה רבנו להכריז בשמו שיעשה למענם ויברך אותם בני שברך מיוחד, שתתקבל תפילתם גם ברחוק מקום אף אמנם לא רצו החסידים לוותר

חוט של חסד חוגגים
יום הולדת לקו האמונה

השלוחות המפורטות בעמודים הבאים

קו האמונה

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

חכן לכוזו כלל גדול לאדם המביע מעט,

שלא יכעס על חברו עד שיודיענו סרחונו.

תשובה לחידה פרשת במדבר: שמו הפרטי של גמליאל בן סדהצור, נשיא שבט מנשה (במדבר א' ז), שהיה בתקופת המדבר זהה לשמו של רבן גמליאל משבט יהודה נשיא ישראל ומגדולי החכמים בתקופת בית שני.

הזוכה ש.ג מירושלים

כתרונות לשלוח למייל | כקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

סיון | ערך התורה

ענינה העקרי של התורה הוא לתת לנו הוראות מעשיות כיצד לחיות חיים טובים.

(א.ב. של החיים)

לקבלת מטרים מחזקים: 052-6672221

הסדרה לשלום הבית
מאת הרב שלום ארוש

052-2240696

יש לך סיפור תודה?
המערכת תשמח לפרסם אותו
al5308000@gmail.com

סיפורי תודה
אמרת תודה ונושעת!

עשה את כל הסגולות

לשעור שלי ביום רביעי בירושלים הגיע בחור בן 28 מישיבת מיה, ישיבה ליטאית חשוכה ומקורקטת. כבר כפוח שנים שהוא לא מצליח להתחתן. ספר שנספה סגולות שונות - ארבעים יום בפתל וכד', בסוף הוא שמע את השעורים וקרא את הספרים. והקליט: "אני אעשה גם את מה שהרב שלום ארוש אומר". התחיל לומר כל יום חצי שעה תודה על כך שאין לו זוג. אמר: "תודה! זה מה שאמרת הוצה? זה רצונך ה' יתברך? זה הטוב ביותי בשבילי! אני מאמין בך! תודה!", תוך שבועים קצת את הזוג שלו וכבר התארס!

וענין זה קבאר רבי נתן בספר לקוטי הלכות (הלכות פריקה ופעולה ד), שכל הצרות הן אף ורק מחמת שאין מאמינים שהכל לטובה, ומשוראים דברים שלא קבונים, וחושדים בה, חס ושלום, כאלו הוא יתברך עושה שלא בצדק חלילה, קצה נופלים תחת הסתרה,

וכן בהסתרה הזאת משתלשלות עוד צרות שלא קבונים, ומשאין מתחזקים גם אז להאמין שהכל לטובה, אזי נופלים עוד יותר תחת הסתרה, והצרות מתגברות ח"ו, וכן הלאה והלאה ר"ל.

אבל על ידי הודאה, שפומים תמיד לה' יתברך על הכל, הן על הדברים הטובים והן על אותם דברים

מובא בדברי רבנו הקדוש (לקוטי מוה"ר"ן תנינא, תורה ב), שרק על ידי ההודיה כול האדם לזכות לדבר של אמת, כי על ידי ההודיה נתגלה אור האמת ומאיר בדבור ובלי ההודיה, אפילו הדבור שנקודתו היא עם ה' בהתבודדות הוא קלא בשקו ומיהו השקו? אותו חסר אמונה, שלא מאמינים שהכל לטובה, ולא מודים לה' על הכל וזהו השקר הגדול ביותר בעולם, ואז מפילא אין יכולים לצאת על ידי הדבור כן החשך וההסתרה, מפנין שההתבודדות היא ללא אמונה שהכל לטובה, שא עקר האמונה.

אמרת תודה ונושעת! 052-2240696

שלום הבית שלי
הרב שלום ארוש שליט"א

פרנסה בשמחה

נושא הפרנסה, אין צריך לומר, הוא נושא המעסיק את רוב בני האדם, והוא מקור להרבה קשיים ויסורים, למי שאינו יודע את השכל הנכון של האמונה בעיניו מסוון.

ומאחר שהנושא הזה הפך עכשו לאור המצב של פיטורים, וצמצומים וקשיים כלכליים נביא בסדרת המאמרים שבועות הקרובים התייחסות לנושא של התנהלות נכונה בכלכלה בין בני הזוג.

ראשית, חשוב מאד עם המשבר הכלכלי בארץ, ודאי שיש לעשות ישוב הדעת ולחשב מסלול מחדש ביחס להרגלי ההוצאות בימינו "בעזרתם האדיבה" של הציקים, כרטיסי האשראי והכספומטים למיניהם, משתעבד האדם לבנקים, וכי חיי ואף לילותיו הופכים בעיני

ההפך הוא הנכון: כל ההמצאות הללו לא מסייעות לו לסלק את חובותיו, אלא הן מגדילות את חובותיו, כיון שהוא קונה דברים מיותרים שאיננו לו צ'קים לא היה קונה אותם, ונוסף על זה הוא משלם גם ריבית, ונמצא שאותם אמצעי תשלום שקריים הם הגורם העקרי להפיכתו לבעל-חוב אומלל.

כאשר אדם חותם על צ'ק, עליו להיות בטוח במאת האחוזים שיש לו כיסוי על הסכום הנקוב בו. אין כאן שום תרופת-פלא. כל מי שנקט בדרך של חתימה בלתי מבוקרת על צ'קים, ננחה עד מורה בטעותו המרה, מרה כלענה!

כאשר אשה קונה בתשלום עליה לקחת בחשבון, שלאורך כל זמן התשלום יהיו חסרים לה סכומים אלו לכלכלת ביתה: הצטברות של תשלומים משאירה את הבית בלא אמצעים מינימליים, לכלכלת היום יום. כולם יראו אותה נוסעת על מכונית חדשה, אבל היא - לא יהיה לה אפילו כסף לקנות לחם במכולת! היום יש שפע של אמצעי תשלום: צ'קים, כרטיסי אשראי וכד', שמאפשרים לאדם להוציא יותר מגודל הכנסתו ללא קושי, שבעזרתם נעשה האדם בקלות בעל-חוב.

אדם מסתובב לו עם כרטיס אשראי או פנקס צ'קים, רושם סכומי כסף וחותם, וחושב שבכך הוא מותר בעיות. אין לך מחשבה מעוותת מזו! הוא חותם וחותם, החובות הולכים ומתרחבים, הבעיות מתגברות ומתרחבות והמצב הולך ומסתבך.

הרי כל צ'ק שאדם חותם עליו - יהיה עליו לפרוע אותו! כל העברה שמעביר את כרטיס האשראי הוא מתחייב בתשלום! מה הוא חושב, שיוכל להסתמך על צ'קים ותשלומים בלי גבול על סוף כל הדורות? האם הוא סבור, שהאמצעים הללו הם מין פטנט, שבעזרתו יוכל לסלק את כל חובותיו במחי קולמוס?

קו האמונה - תאזין, תראי, תשמע

3 קלטות נדירות
15 שלוחות פנימיות!!
ליקוטי מוהר"ן, קלטות שלא
פורסמו מעולם ועוד...

4 שיעורים מוקלטים
מאגר ענק ועדכני, לפי
מיקום ותאריך השיעור.

7 דיסקים לילדים
8 סוגי דיסקים
לילדים

8 שידור חי
שידור חי מהשיעורים
בירושלים, חולון, רדיו
מורשת. ועוד...

11 מדריך למשתמש
מדריך מפורט איך
להשתמש בקו

כבוד הרב

הקו שלך

פשוט ארתק

אותי אני כבר

שנה עם

הטלפון בידי

ולא אסוגל

לנתק!!

1 מבזק יומי מהרב ארוש
מסר מהרב, בדיחה יומית,
חיזוק יומי, הסבר.

2 שיעורים לפי נושאים
33 שלוחות פנימיות!!
פרנסה, שלום בית ועוד...

5 אמרתי תודה ונושעתי
סוד סגולת התודה,
סיפורי תודה ועוד...

6 בדיחות
מאגר ענק של
בדיחות מפי הרב.

9 לוח זמני השיעורים
לוח זמני השיעורים לשבוע הקרוב,
קבלת יעוץ והכוונה
מאת תלמידי הרב

20 שיעורי הדף היומי
לימוד הדף היומי העולמי
מפי הרב נחמן ארוש.

0 חזרה לשמיעה אחרונה
לשמיעת השיעור
מהמקום שבו הפסקת
חייג שוב ולחץ 0

התקשרו
02-6444250

קו האמונה

בקרב יפתח קו בשפות צרפתית ואנגלית ועוד...

גזור ושמוך

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

שערי תפילה פרק ב'

בשבוע שעבר סיפרנו על יוסי.

יוסי הוא בחור בן 17 שמונסה בכל כוחו להתקדם ולהתחזק. בשונה מחבריו המתקרבים לדת, הוא חרדי מבית, שנות ילדותו עברו עליו באחד מתלמודי התורה הטובים בבני ברק. יוסי יש בעיה, הוא אינו יכול לראות את בית הכנסת מבפנים, ולא, זה לא בגלל הקורונה. יוסי מדיר את רגליו משם בצורה מסוימת כבר 3 שנים.

יותר מדויק, מאותו היום שברח מהישיבה ועדיין לצערנו לא חזר אליה!!!

נחזור לסיפור של יוסי:

באותה תקופה של המלחמות על בית הכנסת עם אבא שלי, הייתה לי גם ירידה רוחנית

כללית, למדתי בישיבה קטנה למצוינים, אך לא הייתי כ"כ ממושמע, במיוחד עם תקנון לבוש, זמני קימה ותפילות.

גם לאחר שזרקו אותי אחרי פסח ואבא הכניס אותי לישיבה אחרת, לא הסתדרתי עם התפילות, הייתי קם מאוחר ואפילו כשהמשגיח היה בא להעיר אותי, לא הייתי נכנס להתפלל, בגלל זה בסוף זרקו אותי גם מהישיבה השנייה. שנה שלמה לא למדתי במסגרת מסודרת, זו הייתה שנה של מרד ומלחמות עם ההורים וחוקי החברה. אפילו עם עצמי נלחמתי.

היום ב"ה קצת נרגעת, אבא הצמיד לי יועץ מדהים, בשבילי הוא כמו חבר או אח גדול, הוא הדמות של המבוגר היחיד שאני מוכן להקשיב לו ולהיפתח אליו בשיחות, ואכן אחרי שיחות רבות, הסכמתי להיכנס למסגרת. אני לומד בישיבה שלומדים חצי יום ובחצי השני עובדים. אני עובד סדרן במחסן של חנות ציוד משרדי של קרוב משפחה.

בישיבה אנחנו חברה מאוד מגובשים, מדברים על

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

הכל ועושים הכול ביחד. "הכל" לא בדיוק, כי אפילו החברים שלי, לא מצליחים להכניס אותי לבית הכנסת לתפילה. לפעמים אני ממש רוצה, אבל כאילו משהו חוסם אותי ואני לא מסוגל לראות את בית הכנסת מבפנים.

הקולות של התפילה באים אצלי ביחד עם עונש, השפלות, כוחניות ומכות בקיצור עם הרגשה לא נעימה. החברים שלי לא מרגישים את מה שהרגשתי ולכן הם לא מבינים למה אני מחכה להם בחוץ, כנראה בגלל שהם לא טעמו את ההשפלה שלווה אותי עם הספסל בבית הכנסת.

איפה בית הכנסת שלי?

לפעמים גם אני מתפלל-הרי עברו כבר כמה שנים ואני כבר לא גור בבית של ההורים ובקושי רואה את אבא שלי- ועדיין אני לא מצליח להיכנס לבית הכנסת אף על פי שאני כן רוצה לפעמים להתפלל... אז איפה בית הכנסת שלי אתם שואלים? אז ככה שאין לי בית כנסת! בית הכנסת שלי נקבר ביחד עם הרצון של אבא שלי לחנך אותי ביד קשה להתפלל.

תענו לי אתם בכנות, אם במשך כל זמן התפילה היו תוקעים בכם 2 עיניים ובכל פעם שהייתם מרמים את העיניים שלכם מהסידור היו מעירים, רומזים, גוערים, צועקים ואפילו מרביצים לכם- היה לכם חשק להתפלל???

נקודה למחשבה!

אתם יודעים הורים יקרים, יוסי הוא אינו בן יחיד! כמוהו יש מאות אם לא אלפים, ולא דווקא ילדים או בחורים צעירים, יש גם הרבה מבוגרים! אבל נניח לרגע את יוסי מהסיפור הכואב הזה, ונחשוב כיצד אנחנו מחנכים את "יוסי שלנו", כן זה שגדל בבית שלנו. האם אצלנו הוא לומד לאהוב להתפלל או שמא אנו מניחים לו את הקרקע לבריחה מבית הכנסת? האם ליוסי שלנו יש חוויה לבא איתנו

בדיחות הדעת

ביום הראשון ללימודים מתקשרת המורה של הילדה אל האמא.

"גברת", אומרת המורה, "הבת שלך מפריעה בשיעור".

"גברת", משיבה האם, "בתקופת הקוחנה מסך חודשיים היא הפריעה לי בבית, אז מה, אני התקשרתי אלייך???"

הדלקת נרות

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	19:07	20:24	20:59
תל אביב	19:23	20:27	20:57
חיפה	19:18	20:28	21:01
באר שבע	19:13	20:26	20:56

לתפילה או שהוא מחפש מידי תפילה, סיבות לברוח? כשנבדוק מה המצב אצל הילד שלנו וכיצד אנו "מעודדים" אותו להתפלל, אולי נמצא קשר בין הדברים.

מו"ר הרב שלום ארוש שליט"א אומר: "שאדם לא יכול לתת את מה שאין בו" והאמת היא שגם לנו המבוגרים קשה מאוד העניין של התפילה (ואני מדבר מאוד בעדינות) בגורם בברכות הרי כתוב "ארבעה דברים צריכים חיזוק בכל יום" ואחד מהם זה תפילה. נחשוב בכנות, אם לנו המבוגרים שאנו מבינים את החובה, החשיבות והחיבור הרוחני של התפילה, היא עולה לנו לפעמים במאמצים אדירים, עד כמה זה קשה לילדים ולמתבגרים?!

עבודה שורשית

ולכן לפני שאנו מטפלים בתפילת הילדים שלנו, נעשה "בדק בית" פנימי, מה מצב הקשר "שלנו" עם ה', האם אנחנו אוהבים להתפלל? האם התפילה היא "עונג רוחני" שאנו מצפים לו או שאנו מגיעים לתפילה באיחור או מתוך הרגל כמאזנות אנשים מלומדה? ושאלה מעניינת גם לאמהות, האם כאשר אנו מתפללים, אנו באמת מחוברים למילים, האם מילות התפילה נוסכות בנו שלווה וחיבור רוחני או שאנו רק קוראים את הסידור? אם מצב התפילה גם אצלנו לא הכי טוב, אז לפני שנבדוק את מצב הפירות שגדלו בעץ המשפחתי שלנו, רצוי שנעשה טיפול בשורשים. לכן העצה הראשונה היא: שקודם נתפלל אנחנו על עצמנו שזכה להיות אנחנו "אוהבי תפילה". מסופר שפעם אמר רבי נתן מברסלב לרביה"ק רבי נחמן: "קשה לי מאוד להתפלל לפני ה' ואני לא יודע מה לעשות" ענה לו רבי נחמן "אז נתפלל על זה בעצמו לה', ותספר לו עד כמה קשה לך להתפלל והוא בוודאי יעזור לך!" נעשה כך בע"ה גם אנחנו, נתפלל ונספר לה' שאין לנו דרך ועצה להחזיר בילדים שלנו את נושא התפילה, כי גם אנחנו צריכים בזה ישועה גדולה.

לכן נתפלל השבוע על עצמנו ובע"ה נקרא את המשך המאמרים בנושא תפילה בשבועות הבאים ונתחזק ביחד אנו וילדינו.

בס"ד
רוצה להכניס את העלון לבית כנסת שלך? במניו להפצת העלון

תזכה ב:

- 80 עלונים
- תפילה בנותל 40 יום
- כוס קידוש מתנת ארט

הזכות שלך בהפצה:
02-5308000

מחפשת ולא מוצאת??

מעוינת בעבודה צנועה ב-100% ובשעות נוחות?

מצאנו מקום בדיוק בשבילך!
טלפנות עם שליחות, בשעות נוחות ובסביבה חרדית
ברכותו של הרב שלום ארוש שליט"א

העבודה במשרדים בירושלים לפרטים: 052-2223745

פרשת בהעלותך

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א
י"ד סיון תש"פ | גליון 674

י"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812252 | פקס: 02-5812210
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

השנאה הזאת. לא משנה מי צודק ומי טועה, אי אפשר לשמוע כבר כל כך הרבה רע!"

כנגד כל הרעל הזה שמזהם לנו את האוויר הטהור של ארץ ישראל - צריכים קמפיין חזק של אהבת ישראל, לאהוב באמת כל יהודי ולא לדבר רע על שום יהודי.

צריכים להחליט החלטה חזקה: "אני שייך לקבוצה של אוהבי כל עם ישראל. זאת העבודה הראשונה שלי בחיים". רק זה יכול להביא את הגאולה.

הדרך לשלום

והדרך ליישם את זה באמת היא רק על ידי אמונה. מידת השלום היא תוצאה ישירה של מידת האמונה. השלום הוא המודד האמיתי של האמונה.

אדם שיש לו אמונה שהכול ממנו יתברך, לא כועס ולא שונא ולא מקפיד על שום יהודי. הוא לא מדבר על שום יהודי, הוא רואה רק את ה'. אין עוד מלבדו. הוא יודע: "אף אחד לא יכול להזיק לי או לצער אותי אם לא בגזירת הבורא".

וכשיודעים שהכול זה מאת ה' - אין לנו שום עסק עם המקל שה' בחר לדבר איתנו דרכו. אפשר רק לרחם על יהודי שה' בחר בו להיות מקל לצער יהודי אחר. לרחם ולהתפלל ותו לא. לא לשנוא ולא לרוב ולא לנטור ולא לדבר רע.

אוהבים את אבא

אם אתה אוהב את ה', אתה צריך לאהוב כל יהודי שהוא בן של ה' והוא חשוב ויקר לה' בדיקו כמון.

אין לך דבר שמשמח את האבא כמו שאוהבים את הבנים שלו. לא מספיק לשיר: "הקדוש ברוך הוא אנחנו אוהבים אותך". אם אתה אוהב אותו ורוצה לשמח אותו, תאהב את הילדים שלו. את כל הילדים שלו בלי יוצא מן הכלל.

שלום זה שמו של הקדוש ברוך הוא. ככל שיש יותר שלום בעולם זה אומר ששמו של ה' מפורסם יותר, יש פחות הסתרה על שמו של ה', יותר קל לראות את הנוכחות של ה', יותר קל להתקרב אליו יתברך. לכן אומר רבי נחמן: "למשוך את כל העולם לעבודתו, לעובדו שכם אחד, וכולם ישליכו אליו כסכם וזהבם ויתפללו אל ה' יתברך לבד - זה הדבר המשך בעמוד 3

מאמר ראש הישיבה

קמפיין הגאולה

זה לא ז'כר

בשבוע שעבר קיבלנו את זה לא 'זכר' למות תורה, אלא זה כמעט מות תורה בכל שנה מחדש. ועכשיו שזכינו לקבל תורה, אנחנו צריכים לדעת מה אנחנו עושים עם האור הגדול הזה, איך אנחנו לומדים את התורה באמת, ולא פחות חשוב, איך אנחנו מקיימים ומיישמים את התורה.

הכמיון מלמדים אותנו שאת התורה קיבלנו רק כאשר היינו מאוחדים, כאיש אחד בלב אחד. וכן אומרים "ז"ל שהמצווה של ואהבת ורעך כמוך היא כלל גדול בתורה, ושתלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, וכך אומר הכתוב: "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום".

לכן דווקא עכשיו אנחנו צריכים להתחזק במצווה של החשבה והיקרה של אהבת ישראל.

מצטרפים ומקרבים

היום עושים לכל דבר קמפיין.

גם אני רוצה לעשות קמפיין. קמפיין לאהבת ישראל. קמפיין שהסיסמה שלו תהיה: "אני אוהב כל יהודי". כל מי שרוצה לקרב את הגאולה צריך להצטרף לקמפיין הזה ולצרף אליו כמה שיותר יהודים.

לא להסתפק בלהגיד: "הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך" לפני התפילה. אלא כמש להתכוון לזה ולשנן את זה כל היום כולו, ובפרט כשזה מגיע למעשה.

כשמדברים על פלוגי או אלמוני, על קבוצה כזאת או אחרת, או על עדות, וכל שכן כשזה מגיע לאנשים שמציעים אותך, לאנשים שאתה מסוכך איתם - דווקא אז צריכים להתחזק ולזכור: "אני לא מדבר על אף יהודי, אני אוהב כל יהודי". גם יהודי שטועה הוא יהודי ואני לא מדבר עליו רע. אני יכול רק להתפלל עליו".

אין הנחות

זה כל כך נורא לשמוע את כל הלשון הרע וכל השנאת חיים ששומעים כל היום כולו.

בפרשת השבוע שלנו אנחנו רואים שהתורה לא עושה שום הנחות בעניין של לשון הרע. אפילו הצדקת העצומה, סרים הנביאה, נענשה לעיני כל עם ישראל ואנחנו מצווים לזכור לדורות את הטאה ועונשה, למרות שבודאי זה לא היה מתוך שונאה חלילה ורק לתועלת.

קל וחומר בן בנו של קל וחומר לכל אחד ואחד מאתנו שחייב להילחם בלשון הרע הזה בכל כוחו. לא לשמוע ולא לדבר. צריכים לפתח קצת עדינות בנפש, שזה יגיעיל אותנו, שכל אחד ואחת יגיד: "די כבר, אי אפשר יותר עם

אין לך דבר שמשמח את האבא את שאוהבים את הבנים שלו. לא מספיק לשיר: "הקדוש ברוך הוא אנחנו אוהבים אותך". אם אתה אוהב אותו ורוצה לשמח אותו, תאהב את הילדים שלו. את כל הילדים שלו בלי יוצא מן הכלל.

נעשית לו סם חיים, שנאמר (משלי ג-יח) עץ חיים היא למחזיקים בה... וכל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המוות, שנאמר (דברים לב-ב) יערוף כמטר לקחי, ואין עריפה אלא הריגה, שנאמר (שם כא-ד) וערפו שם את העגלה בנחל".

לפי האמור נשכיל להבין הטעם שהתפלל עליהם רבינו הקדוש שיתרפאו, כי כשראה שהם משתתפים בכל שיעורי התורה שמסר בריבם, וראה שהם גם משיגים את השיעורים שלו לעומקם, כי נענעו את ראשם בהבנה, ורחשו בשפתותיהם להעיר במקומות הנכונים, היתה לו הוכחה ברורה מזה שהם עוסקים בתורה לשמה בלי שום פניות.

והביאור בזה כי מי שיכול לדבר ולמסור לאחרים את ידיעותיו הרבות בתורה, אפשר לחשוך בו שהוא עוסק בתורה שלא לשמה כדי להראות לבני אדם את כוחו בתורה, אבל שני אילמים שאינם יכולים ללמד לאחרים ולהראות את ידיעתם בתורה, ועם כל זאת הם משתתפים בכל שיעורי התורה בכל נפשם, הרי מתגלה בכך שהם עוסקים בתורה לשמה בלתי לה' לבדו, אף שלא יוכלו ללמד ולגלות לאחרים את ידיעתם בתורה.

לכן בכח זה התפלל רבינו הקדוש לפני הקב"ה, כי כל העוסק בתורה לשמה הרי היא נעשית לו סם חיים, לכן ראוי שהתורה תרפא אותם מחליים ויחזרו לדבר כשאר בני אדם, ואמנם כך היה שחזרו לדבר ולפלפל בתורה, ואז נתגלה שהם בקיאים בכל התורה כולה, כי גם כשהיו אילמים עסקו בתורה לשמה.

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין התיקון הנפלא שהיה לאלדד ומידד על מה שהתנבאו במחנה, והיה בזה חילול השם לאלו שחדשו שהם נביאי שקר שמרדו במשה שלימד תורה לכל ישראל. לכן נתגלגלו בשני אילמים שלמדו כל התורה לפני רבינו הקדוש שלימד גם כן תורה לכל ישראל, וגרמו בכך לקדש שם שמים, כי נתגלה לכל שהם עוסקים בתורה לשמה בלתי לה' לבדו, ועל ידי זה תיקנו את הפגם של חילול השם, ואחרי התיקון התפלל עליהם רבי ונתרפאו ועסקו בתורה בפיהם.

העוון החמור של חילול השם שאין לו כפרה אפילו בתשובה ויסורים עד יום המיתה:

"היכי דמי חילול השם, אמר רב כגון אנא אי שקילנא בישראל מטבחה ולא יהיבנא דמי לאלתר [אם אני לוקח בשר מהטבח ואני לא משלם מיד, הרי זה חילול השם כי יחדשו בי שאני לא משלם]. רבי יוחנן כגון אנא דמסגינא ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין [אם אני הולך ד' אמות בלי תורה ותפילין, הרי זה כבר בגדר חילול השם]."

מעתה יאירו עינינו להבין הטעם שהיו צריכים להתגלגל בשני האילמים, כי הן אמת שכוונתם היתה לשם שמים להציל את שני הזקנים מבושה, אולם מאחר שלא רצו לגלות דבר זה, אלא אמרו שאינם ראויים לכך, ועם כל זאת התנבאו במחנה: "משה מת ויהושע מכניס", גרמו בכך ליהושע ועוד רבים כמותו לחשוב, שהם נביאי שקר שהחליטו למרוד במשה ולהעליל עליו שלא יכנס לארץ, ולא עלתה על דעתם שזכו לקבל נבואה מאת הקב"ה בעצמו.

נמצא שמצד מדרגתם הגדולה הרי זה נחשב כאילו שנגרם על ידם בשוגג חילול השם, והרי שנינו במשנה (אבות פ"ד מ"ד): "אחד שווג ואחד מזיד בחילול השם", לכן היו צריכים להתגלגל לתקן ענין זה, כמו שדרשו בגמרא (יבמות ק"א): מקרא שכתוב (תהלים נ-ג): "וסיבינו נשערה מאד, מלמד שהקב"ה מודקדק עם סביביו כחוט השערה".

על ידי שעסקו בתורה כשהיו אילמים נתגלה שהם עוסקים בתורה לשמה

עתה הבה נראה נפלאות דרכי ה' מסבב כל הסיבות, שהוריד את שני הצדיקים הללו אלדד ומידד בגלגול בשני האילמים שלמדו תורה בפני רבינו הקדוש, וקבע שיהיו אילמים לזמן קצוב כשלמדו בפני רבינו הקדוש את כל התורה, ואז התפלל עליהם רבינו הקדוש שיתרפאו וחזרו לדבר כשאר בני אדם, על פי מה שכתב ב"שערי תשובה" לרבינו יונה (שער א אות מז) כי התיקון על חילול השם הוא קידוש השם.

והנה שנינו בגמרא (תענית ז): "תניא היה רבי נבאה אומר, כל העוסק בתורה לשמה תורתו

אך לפי זה צריך ביאור, מנין ידע הנביא אם נבואה זו נאמרה לו לבדו, או שנאמרה לו כדי שימסרה לישראל, ואם לא מסרה הרי הוא בכלל כובש נבואתו שהוא חייב מיתה בידי שמים. לפי האמור מבואר הדבר היטב, כי אם אומרים לו שיאמרה לאחרים אסור לכבוש את נבואתו, אבל אם לא אמרו לו שיאמרה לאחרים הרי זה מיועד רק לעצמו.

על פי האמור הרווחנו להבין מעט מזעיר מה גרם לאלדד ומידד למסור את נבואתם לאחרים, כי גם הם זכו להשיג ברוח קדשם את דברי הרמב"ם: "הנביא אפשר שתהיה נבואתו לעצמו בלבד, להרחיב לבו ולהוסיף דעתו". אולם מאחר שהיה להם צער גדול מבשורה קשה זו שמשה רבם נפטר ואינו מכניס את ישראל לארץ, הבינו מזה כי נבואה זו אין לה מטרה להרחיב לבם, ומזה השכילו להבין שהקב"ה רוצה שיפרסמו את נבואתם.

אלדד ומידד נתגלגלו לתקן מה שעלול להיראות כחילול השם

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הטעם שצדיקים הללו אלדד ומידד היו צריכים לבוא בגלגול בשני האילמים לתקן מה שגילו את נבואתם, על פי מה ששינוי במשנה אזהרה מיוחדת לחכמי התורה (אבות פ"א מ"א): "אבטליון אומר, חכמים היזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים, וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל". ופירש רבינו יונה כוונת אבטליון:

"חכמים היזהרו בדבריכם, לבאר דבריכם, כדי שלא תניחו מקום למינים לרדות, שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום המים הרעים, מקום מינים שמראים פנים בתורה שלא כהלכה, וידקדקו מתוך דבריכם דברים אשר לא כן, וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ששמעו דבריכם ולא יבינו, ויסמכו על דברי המינים שפירשו את דבריכם על פי דעתם, והיו סבורים שזו היתה דעתכם, וימותו בלא עתם [בעוון המינות], ונמצא שם שמים מתחלל".

ויש להוסיף מה שהזהיר אבטליון דוקא את החכמים, על פי מה ששינוי בגמרא (יומא פו.) בענין

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

פרשת בהעלותך תש"פ | ד

הגמרא (נדה סב): "רבי לא שנה רבי חייא מנא ליה".
זאת ועוד כי מאחר שקיבלו את נבואתם ממשה,
הרי הם בכלל מה ששינו בגמרא (ב"ק צב): "בירא
דשתית מיניה לא תשדי ביה קלא". פירושו, בור
ששתית ממנו מים אל תזרוק לתוכו צרור עפר.

לכן לא רצה הקב"ה לגלות את הנבואה על
הבשורה הרעה מפטירתו של משה על ידי הנביאים
שקיבלו את נבואתם ממנו, כי אם על ידי אלדד
ומידד שזכו בנבואה מצד עצמם. אולם יהושע
שלא ידע שזכו בנבואה מצד עצמם, וראה שהם
מתנבאים במחנה בשורה רעה זו שמשה אינו נכנס
לארץ, ואף אחד משאר הזקנים לא התנבא נבואה
זו, לכן חשד שהם עצמם המציאו נבואה זו.

לפי זה נשכיל להבין שיח סוד שרפי קודש בין
יהושע התלמיד ובין משה הרב, כי כששמע יהושע
על נבואתם של אלדד ומידד במחנה: "ויאמר אדוני
משה כלאם", שהרי הם נביאי שקר כי למה נאמרה
נבואה זו דוקא להם. על כך ענה לו משה תשובה
ברורה: "ויאמר לו משה המקנא אתה לי".

ופירש בתרגום יונתן: "וַיֹּאמֶר לִיָּהּ מֹשֶׁה הֲמִן
בְּגִלְלָה דְאֶתְנַבְּו עֲלֵי דְצִנְא מִתְּפַנֵּשׁ מִן עֲלְמָא וְאֶתְ
מִשְׁמַשׁ מִן בְּתַרְיֵי אֶתְּ מְקַנֵּי לִי". פירושו האם משום
שהתנבאו עלי שאני נפטר מן העולם ואתה משמש
אחרי אתה מקנא לי. "ומי יתן כל עם ה' נביאים כי
יתן ה' את רוחו עליהם". בכך גילה משה ליהושע
שאלדד ומידד זכו לנבואה מצד הקב"ה בעצמו, לכן
רק הם היו יכולים להתנבא נבואה זו.

אלדד ומידד לא היו רשאים לכבוש את נבואתם

ונראה לבאר הטעם שאלדד ומידד גילו
את נבואתם, על פי מה שתמחו המפרשים על
יהושע שביקש ממשה: "אדוני משה כלאם", על
שהתנבאו "משה מת ויהושע מכניס", שהרי שינו
במשנה (סנהדרין פט). שהכובש את נבואתו מיתתו
בידי שמים, אם כן מאחר שגילה להם הקב"ה
בנבואה כי משה מת ויהושע מכניס, הרי היו
צריכים לגלותה ולא להסתירה.

כבר הרגישו בכך ב"מושב זקנים" לבעלי
התוספות: "ויאמר אדוני משה כלאם. תימה למה
הקפיד יהושע כל כך, הא אמרינן פרק אלו הן
הנחנקין הכובש נבואתו חייב מיתה בידי שמים.
ויש לומר שאינו נענש אלא כשהקב"ה אומר לו
שיאמר כמו ביונה בן אמתי". ויש להביא סימוכין
לכך לפי מה שכתב הרמב"ם (הלכות יסודי התורה פ"ז
ה"ז): "הנביא אפשר שתהיה נבואתו לעצמו בלבד,
להרחיב לבו ולהוסיף דעתו, עד שידע מה שלא היה
יודע מאותן הדברים הגדולים".

רמ"ע מפאנו: אלדד ומידד נתגלגלו בשני אילמים שלמדו כל התורה בפני רבי והתפלל עליהם ונתרפאו

חיד"א: בגמרא "הני תרי אלמיי", במילת "אל-מי" רמזו גלגולם:
א"ל הוא אותיות ראשונות מן אל-דד, מ"י הוא אותיות ראשונות מן מי-דד

חיד"א: הקפדתו של יהושע "כלאם" שהוא אותיות "כלאם"
גרמה שאלדד ומידד נתגלגלו בשני אילמים

שני האילמים שלמדו כל התורה לפני רבי גילו בכך
שהם עוסקים בתורה לשמה שהרי לא יכלו להתייחר בתורתם

מעתה נראה כי מטעם זה הקדים הקב"ה
לגלות נבואה זו לאלדד ומידד בקברות התאוה,
לפני שנסעו לחצרות ששם היה החטא של
המרגלים, כדי שיגלו נבואה זו למשה ולתלמידו
יהושע, והתועלת בזה כדי שביעי יהושע לפני
משה את קנאתו בכבודו של משה, ועל ידי זה
ישיכל משה להתפלל על יהושע שלא ישל בעצת
מרגלים, כדי להציל את משה שיוכל להאריך ימים
כל זמן שאין ישראל נכנסים לארץ.

נפלא להבין בזה מה שכתוב: "וירץ הנער
ויגד למשה", ופירש רש"י שזה היה גרשום בן
משה. לפי האמור יש לומר על פי מה שפירש
רש"י (במדבר כז-זט) כי משה רצה שבניו יירשו את
גדולתו, לכן סיבב הקב"ה שגרשום בן משה ישמע
את הנבואה, וירוך לגלות לאביו שאלדד ומידד
מתנבאים שיהושע יכניס את ישראל לארץ ולא
בניו, ועל ידי זה בניסיון של המרגלים התפלל משה
על יהושע שינצל מעצת מרגלים.

יומתק לבאר בזה מה שכתוב (יהושע כד-לא):
"ויעבוד ישראל את ה' כל ימי יהושע וכל ימי
הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו
את כל מעשה ה' אשר עשה לישראל". דרשו על
כך במדרש (במדבר"ר ג-ז): "אלדד ומידד היו, נמצאת
אומר שהאריכו ימים אחר יהושע". לפי האמור יש
לבאר הטעם שזכו לכך, כי בזכות נבואתם: "משה
מת ויהושע מכניס", התפלל משה על יהושע
שינצל מעצת מרגלים, נמצא כי מה שזכה יהושע
להכניס את ישראל לארץ הוא בזכותם, לכן זכו
להאריך ימים כל ימי יהושע וגם אחרי פטירתו.

הזקנים שקיבלו נבואתם ממשה לא יכלו להתנבא על פטירתו

ויש להוסיף נקודה יקרה לבאר לפי זה הטעם
שגילה הקב"ה נבואה זו "משה מת ויהושע מכניס"
לאלדד ומידד ולא לשבעים הזקנים, כי מאחר
שהזקנים קיבלו את נבואתם ממשה, לא היו יכולים
להתנבא נבואה שעדיין לא נמסרה למשה, כמליצת

מעתה נראה ליישב לפי זה מה שפירש רש"י,
שלא הלכו לקחת את פתיקהם: "שנתייראו שלא
יעלה בידן חלק", כוונתו שאלדד ומידד לא רצו
לגלות הסיבה האמיתית, שהם רוצים להציל מבושה
את שני הזקנים שהוציאו פתקים ריקים, שהרי אז
יתחילו לחקור מי הם הזקנים ויתביישו, לכן אמרו
שאינם רוצים להוציא את פתיקהם, כי מאחר
שאינם ראויים לכך אם כן הם בודאי ריקים.

הטעם שגילה הקב"ה נבואה זו: "משה מת ויהושע מכניס"

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם
יחד, לבאר מה עמקו מחשבות הקב"ה שגילה
דוקא עתה לאלדד ומידד נבואה זו: "משה מת
ויהושע מכניס". על פי מה שכתוב לקמן בפרשת
שלח (במדבר יג-זט): "ויקרא משה להושע בן נון
יהושע". ופירש רש"י: "התפלל עליו יהושע
מעצת מרגלים". ובתרגום יונתן מפרש: "וכדי
חמא משה ענוותנותיה קרא משה להושע בר נון
יהושע". ונתייגעו המפרשים לבאר מהו הקשר בין
ענוותנותו של יהושע למה שהתפלל עליו.

מצינו על כך ביאור נפלא ב"עבודת ישראל"
(שם), כי כשראה משה ענוותנותו של יהושע, שלא
היה שמח בנבואתם של אלדד ומידד, שהוא עתיד
להכניס את ישראל לארץ, אלא ביקש ממשה:
"אדוני משה כלאם", לכן חשש משה שמא ישתף
יהושע פעולה עם המרגלים, לדבר סרה על הארץ
כדי שלא יכנסו ישראל לארץ, ועל ידי זה יוכל
משה לחיות עד שיגיע הזמן להיכנס לארץ.

הנה כי כן זהו ביאור התרגום יונתן: "וכדי חמא
משה ענוותנותיה", כשראה משה את ענוותנותו
של יהושע שכעס על אלדד ומידד שהתנבאו משה
מת והוא מכניס, נתגבר חששו שמא ילך בעצת
מרגלים, כדי שלא יכנסו ישראל לארץ וישאר משה
בחיים, ולפיכך "קרא משה להושע בר נון יהושע",
שהתפלל עליו: "יהושעך מעצת מרגלים".

רבי יוסף בכור שור: אלדד ומידד לא לקחו פתקיהם כדי שלא לבייש את שני הזקנים שפתקיהם היו ריקים

רמב"ן: יהושע חשב שאלדד ומידד הם נביאי שקר מאחר שהתנבאו במחנה שלא כשאר הזקנים בפני משה

על כך השיב משה: "ומי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם", כי נבואתם מאת הקב"ה בעצמו

הקב"ה סיבב לגלות למשה: "משה מת ויהושע מכניס" כדי שיתפלל משה על יהושע להצילו מעצת מרגלים

כפי שמעיד עליהם הכתוב "והמה בכתובים", על שני פתקיהם היה כתוב "זקן" שהיו ראויים לכך. והנה רש"י (סנהדרין יז. ד"ה מי שעלה) מפרש הטעם לכך: "שלא הלכו ליטול שנתיראו שלא יעלה בידן חלק". פירוש, אלדד ומידד חששו ששני פתקיהם חלק ולא כתוב עליהם "זקן", לכן לא לקחו את פתקיהם כדי שלא להתבייש. אמנם לפי זה יש לתמוה הפלא ופלא, אם לא לקחו את פתקיהם משום שחששו לכבודם, איך זכו למדרגה כל כך גדולה שהאציל הקב"ה בעצמו את רוח נבואתו עליהם.

לכן לפני שנישיב דברי רש"י, דבר בעתו מה טוב להעלות על שלחן מלכים ביאור נשגב, מאחד מבעלי התוספות "רבי יוסף בכור שור" תלמיד מובהק של רבינו תם [נזכר בתוספות מכות ו. ד"ה נרבע, ועוד שם ח. ד"ה היינו] בפירושו על התורה, שמבאר בפרשתנו (ד"ה וישארו) לפי הגמרא כוונתם העמוקה של אלדד ומידד:

"שכשאו שנים מן הזקנים שנטלו חלק, אמרו עתה יתביישו, ולא רצו ליטול פתקיהם, אלא אמרו אין אנו ראויים לאותה גדולה, יהיו אלו שנים במקומנו, והלכו להם, ולא יצאו האהלה, להתנבאות, וזהו והמה בכתובים, שפתקיהם היה כתוב 'זקן', שכבר נטלו [שנים מהשבעים] החלקים".

ביאור דבריו הקדושים, כי כאשר נסתבב מן השמים שאלדד ומידד ראו [אולי ברוח הקודש] ששנים מן הזקנים כבר הוציאו שני פתקים חלקים, הבינו מזה כי שני הפתקים שלהם אינם ריקים אלא כתוב עליהם "זקן", נמצא שאם יוציאו את שני פתקיהם, הרי יצטרכו לברר מי הם שני הזקנים שהוציאו את שני הפתקים הריקים, ויתביישו בפני כל ישראל שאינם ראויים לנבואה, לכן הודיעו אלדד ומידד שאינם ראויים לגדולה זו, ונשאר במחנה ולא הוציאו את שני פתקיהם מהקלפי, ועל ידי זה נבחרו כל שאר שבעים הזקנים בלי שבדקו את פתקיהם, שהרי לא היה צורך בכך מאחר שלא היו רק שבעים זקנים.

מה עשה [משה], בירר ששה ששה [זקנים מכל שבט שהם ע"ב זקנים], והביא שבעים ושנים פיתקין, על שבעים כתב 'זקן' [מי שיוציא פתק זה ראוי להיות אחד משבעים הזקנים], ושנים הניח חלק [על שני פתקים לא כתב כלום], בללן ונתנן בקלפי, אמר להם [משה לע"ב הזקנים שנבחרו], בואו וטלו פיתקיכם, כל מי שעלה בידו זקן, אמר כבר קידשך שמים, מי שעלה בידו חלק, אמר המקום לא חפץ בך, אני מה אעשה לך".

לפי זה מפרש הגמרא מה שכתוב על אלדד ומידד: "וישארו שני אנשים במחנה - בקלפי נשתיירו". פירוש, שהם אכן היו מע"ב הזקנים שנבחרו מכל השבטים, אולם הם החליטו להשאיר את שני פתקיהם בתוך הקלפי, לכן נשאר במחנה ולא יצאו לאהל מועד להוציא את פתקיהם מתוך הקלפי. וזהו שכתוב: "וישארו שני אנשים במחנה", מתוך ע"ב הזקנים שנבחרו מכל השבטים נשאר שנים במחנה שלא רצו להיות משבעים הזקנים.

ב"מסורת הש"ס" בגליון הגמרא מציין למה שפירש רש"י [שנדפס בעין יעקב ולא בגמרא], כי לפי זה מבואר היטב פירוש הכתוב: "ותנח עליהם הרוח והמה בכתובים", שלא נטעה לחשוב ששני פתקיהם היו ריקים, אלא "והמה בכתובים" שהיה כתוב עליהם זקן, כי היו ראויים להיות משבעים הזקנים.

נמצינו למדים מזה חידוש גדול, כי שנים מתוך שבעים הזקנים שנשאר עם משה באהל מועד, הוציאו באמת שני פתקים שלא היה כתוב בהם כלום, אלא שמתוך הבושה לא רצו לגלות שיש להם פתקים ריקים, וכאשר נשאר אלדד ומידד במחנה ולא הלכו להוציא את פתקיהם, בחר משה בכל שבעים הזקנים שיצאו עמו לאהל מועד, שהרי כך צוה לו הקב"ה לבחור שבעים זקנים.

ביאור נשגב של רבי יוסף בכור שור

עתה נבאר לבאר לפי זה מדוע סירבו אלדד ומידד לקחת את שני פתקיהם מתוך הקלפי, אשר

הגה"ק בעל "בן איש חי" זי"ע בספרו "בן יהודיע" (שם) הביא את דברי החיד"א ב"פתח עינים" והוסיף: "ונראה לי הואיל וגילו נבואתם בדיבור בפייהם נעשו אלמי [דבר זה כבר נזכר בדברי הרמ"ע עצמו], והואיל והיה זה בעבור משה רבינו ע"ה, לכך רפואתם היתה על ידי רבינו הקדוש שהיה בחינת משה רבינו ע"ה, וגם אמרו רבותינו ז"ל [גיטין נט. סנהדרין לו.] מיומות משה רבינו ע"ה ועד רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד".

אמנם דבר זה צריך ביאור רחב, מאחר שהקב"ה בעצמו האציל את רוח נבואתו על אלדד ומידד, כפי שיתבאר לקמן מדברי חכמינו ז"ל בזכות צדקתם, איך יעלה על הדעת שנכשלו לגלות נבואתם שלא ברשות. אך ביותר מכך יפלא, כי אם הקב"ה לא רצה שיגלו נבואה זו, מדוע גילה להם נבואה זו: "משה מת ויהושע מכניס", וכפי הנראה מסיבה זו שפטו באמת כי זהו רצונו של הקב"ה שיגלו נבואה זו לאחרים, אם כן צריך ביאור למה היו צריכים להתגלגל בשני האילמים כדי לכפר על מה שגילו נבואתם.

אלדד ומידד ויתרו מפת ענוותנותם שלא להיות ככלל שבעים הזקנים

כדי לבאר כל זה אשא עיני אל ההרים, בעזרת המאיר לארץ ולדרים, להתבונן באמרים, בדברי ישרים, רבותינו הקדושים מאורי עולם, התנאים והאמוראים בגמרא ובמדרשים, וגם בדברי הראשונים והאחרונים, לסלול לנו מתוך דבריהם דרך ברורה, להבין מה היה תפקידם של אלדד ומידד שהתנבאו במחנה, בנוסף על שבעים הזקנים שכבר התנבאו.

פתח דברינו יאיר במה ששנינו בגמרא (סנהדרין יז.) פירוש הפסוק: "וישארו שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד". וקשה מאחר שאלדד ומידד לא היו בין שבעים הזקנים שהיו עם משה באהל מועד, איך שייך לומר עליהם שנשאר במחנה. מפרש הגמרא הענין בזה:

"בשעה שאמר לו הקב"ה למשה, אספה לי שבעים איש מזקני ישראל, אמר משה כיצד אעשה, [אם] אברור [מ"ב השבטים] ששה מכל שבט ושבת [הרי יהיו ע"ב זקנים], נמצאו שנים יתירים [על שבעים זקנים שנצטוויתי לבחור, ואם] אברור [רק] חמשה חמשה מכל שבט ושבת [הרי יהיו מ"ב שבטים רק ששים זקנים], נמצאו עשרה חסרים. אברור ששה משבט זה וחמשה משבט זה [מ"י שבטים אברור מכל אחד ששה, ומב' שבטים אברור רק חמשה שהם ביחד ע' זקנים], הריני מטיל קנאה בין השבטים [ששני השבטים יבואו בטענה למה בחרו מהם רק ה' זקנים].

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה"

ביאור הטעם שאלדד ומידד נתגלגלו בשני אילמים שלמדו כל התורה בפני רבי ונתרפאו בזכות תפלתו

השתתפות], ובעי רבי רחמי עליהו ואיתסו [ביקש רבי רחמים עליהם ונתרפאו שיכלו לדבר], ואשתכח דהו גמירי הלכתא וספרא וספרי וכולה הש"ס". נתברר מתוך דבריהם בפלפול חברים, שהיו בקיאים בכל ההלכות של המשניות, בספרא שהוא תורת כהנים, ובספרי על חומש במדבר ודברים, ובכל הש"ס.

מגלה לנו המקובל האלקי הרמ"ע מפאנו ז"ע בספר "גלגולי נשמות" [שקיבל מרבו הגדול רבי ישראל סרוג שקיבל מרבינו האריז"ל] (מערכת א אות ט), כי שני אילמים אלו היו גלגולם של אלדד ומידד, והטעם שנתגלגלו בהם הוא כדי לכפר על מה שפרסמו את נבואתם שלא ברשות, כי כשנמסרה להם הנבואה מן השמים לא אמרו להם "לאמר", שימסרו את הנבואה לאחרים.

הרמ"ע מפאנו מביא סימוכין לכך שלא ניתנה להם רשות לגלות לאחרים, ממה שכתוב: "אלדד ומידד מתנבאים במחנה", וכתב "בעל הטורים": "מתנבאים נוטריקון מ'שה ת'נוח נ'פשו ב'גן א'לקים יהושע מ'כניס". הרי שלא נזכרה בנבואה זו מילת "לאמר" שימסרו נבואה זו לאחרים, ומאחר שמסרו את הנבואה בדיבור שלא ברשות, נענשו שנתגלגלו באילמים ולא יכלו לדבר כדי לתקן ענין זה, ועל ידי שמסרו נפשם ללמוד תורה אף שלא יכלו לדבר, זכו שנתרפאו בזכות תפלתו של רבינו הקדוש.

ב"פתח עינים" להגה"ק החיד"א (חגיגה ג.) הביא את דברי הרמ"ע מפאנו, והוסיף לרמוז דבר זה בלשון הגמרא: "הני תרי אילמי" [שניתן לכתוב חסר י' כמו שכתוב בתורה (שמות ד-יא) "אלם" חסר י'], "אלמי" הוא אותיות א"ל מ"י. ב' אותיות א"ל הן אל-דד, וב' אותיות מ"י הן אותיות מ"י-דד". ב"נחל קדומים" בפרשתנו הוסיף החיד"א: "ואפשר דנתקיימה בצד מה קללת יהושע, אדוני משה כלא"ם, אותיות כלא"ם".

תנם אל בית הכלא, לפי שהיו מתנבאים משה מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ". בפרשת בשלח (שמות יז-ט) פירש רש"י: "אדוני משה כלאם, כלם מן העולם, חייבין הם כליה, המורדים בך כאלו מרדו בהקב"ה". וביאר הרמב"ן מה גרם ליהושע להחליט כי אלדד ומידד מורדים במשה, זאת ועוד מה השיב לו משה:

"אדוני משה כלאם. הטעם בזה, כי משה דיבר אל העם את דברי ה', כי הוא יאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על המתציבים עמו באהל מועד, והנה אלה אשר לא יצאו אל האהל, ועושים עצמן מכלל הנאצלים כממרים בדבריו, ולכן אמר לו כלאם, כי אולי רוח שקר בפיהם או רוח רעה מבעתם, והנה צריכין לשומם בבית הכלא, כאיש משוגע ומתנבא. ומשה בענוותנותו השיב, ומי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם, כי השם נתן עליהם רוחו מבלתי אצילות הרוח שעלי, ומי יתן ויהיה זה בכל העם".

אמנם ראוי להתבונן איך זכו באמת אלדד ומידד למדרגה גדולה זו בנבואה, כפי שביאר הרמב"ן דברי משה: "כי השם נתן עליהם רוחו מבלתי אצילות הרוח שעלי". עוד צריך ביאור לשם מה הקדים הקב"ה לגלות אלדד ומידד נבואה קשה זו: "משה מת ויהושע מכניס". זאת ועוד, מדוע כילה נבואה זו על ידי אלדד ומידד ולא על ידי שבעים הזקנים.

אלדד ומידד נתגלגלו בשני אילמים

נקדים מה ששינו בגמרא סיפור נפלא (חגיגה ג.): "הנהו תרי אילמי דהוו בשבבותיה דרבי [היו שני אנשים אילמים שגרו בשכנותו של רבי]... דכל אימת דהו עייל רבי לבי מדרשא [שבכל פעם שנכנס רבי לבית המדרש ללמד תורה לתלמידים], הו עיילי ויתבי קמיייהו, ומניידי ברישייהו, ומרחשיין שפוותייהו [היו גם הם נכנסים וישבו לפניו, והיו מניידים בראשם ומרחשים בשפתותיהם מתוך

בפרשתנו פרשת בהעלותך דבר בעתו מה טוב, לצלול במים עמוקים של אחת מהפרשיות הסתומות, נבואתם של אלדד ומידד שהתנבאו במחנה: "משה מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ", שגרמה ליהושע לקנא קנאת כבודו של משה רבינו ולבקש ממנו: "אדוני משה כלאם". ובכן הבה נפתח במה שקדמה לנבואה זו, תחינתו של משה רבינו לפני הקב"ה (במדבר יא-ד): "לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני".

על כך אמר לו הקב"ה (שם טז): "ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני העם ושוטרי וקחת אותם אל אהל מועד והתיצבו שם עמך. וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו אתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך".

משה רבינו עשה כפי שנצטווה (שם כד): "ויצא משה וידבר אל העם את דברי ה', ויאסוף שבעים איש מזקני העם ויעמד אותם סביבת האהל, וירד ה' בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים, והיה כנוח עליהם הרוח ויתנבאו ולא יספו". והנה אנו מגיעים לסיפור המופלא של אלדד ומידד, אשר בנוסף על שבעים הזקנים שהיו באהל מועד, התחילו גם הם להתנבא בהיותם במחנה (שם יא-כ):

"וישארו שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד, ותנח עליהם הרוח והמה בכתובים, ולא יצאו האהלה ויתנבאו במחנה. וירץ הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה. ויען יהושע בן נון משרת משה מבחוריו ויאמר אדוני משה כלאם. ויאמר לו משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם".

יהושע חשד שאלדד ומידד המתנבאים במחנה הם נביאי שקר

והנה רש"י מפרש הטעם שכעס יהושע על אלדד ומידד ואמר למשה: "אדוני משה כלאם,

רוצה להכניס אצלך טעם טוב

לשבתות הקיץ הארוכים ?

המט המיוחד, עם התוכן המרתק והמדדיה, שלא תפסיק לקרוא ולהפנים לקחי מוסר לעבודת ה'

עם סט כזה כבר לא תשאול את עצמך "איזה סיפור אוכל לספר לילדים ותלמידים"

ניתן להשיג בחנויות ספרים הפופולריות
הפצה ראשית פרימי הספרים בתהלת הרב יצחק ערדון 05-6194114

הציצית בחוץ, קם מביא קדשו, יגש אל ארון הספרים הסמוך, הוציא מתוכו את הספר "שולחן ערוך אורח חיים", ופתחו בשלהי הסעיף הראשון של הסימן הראשון שבפתחו הספר. הוראה והצבע לילד אל דברי הגהת הרמ"א שם, במפה המופלאה שפרש על פני השולחן ערוך, תוך שהוא קורא בפנים הספר בקול: "ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו, בעבודת השי"ת!" הוא חזר ושינן כמה פעמים את ליטא קדישא על רבינו הרמ"א, עד שוידא שהילד הבין היטב את משמעות פסק הדין.

לאחר מכן חש החזון איש, שאף כי הילד מבין את התשובה, עדיין קשה לו לקבל את הדברים ולהחזירם לליבו פנימה. לפיכך ביקש אם יוכל הילד להצטרף עמו לטלול היומי הקצר, שהיה נוהג לצאת מעט החוצה לשאוף אויר לבריאות גופו הקדוש. בשעה היעודה התייצב הילד הכן, חכה בזכות הגדולה להתלוות אל גדול הדור בצאתו אל פני חוצות העיר. החזון איש אחז בידו בשלווה, ויצאו יחדיו בנחת בעוברים על פני השדות והפרדסים שבאופק. - באותם זמנים עדיין לא היתה 'בני ברק' מיושבת בצפיפותה הגדולה כבימינו... והשטחים הרבים שמסביב היו פרוסים בשדות ובמגרשים, ובהמשך קצה העיר לא הרחק מביתו של החזון איש עמד לו 'פרדס ברמ' המפורסם (כיום היא שכונת קריית משה). שם היה נוהג החזון איש לטייל בנעימות, ליהנות מזיו מעשי בראשית, ולהתפעל בנפשו בקרבת אלקים טוב, 'מה רבו מעשי ה'!

והנה בעודם מטיילים בנחת בינות לעצים ולפרחים המלבלבים, החל החזון איש לפזם מיוחד שובה לב, על המילים של השולחן ערוך הלל: "ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת!" הוא שר ופיס את הגיגיו בנעימות מיוחדת בשובה ונחת, וחזר על השייך היקר כמה וכמה פעמים.

במשך יותר מרבע שעה היה החזון איש בקדושתו דבוק בהתלהבות זה הזמר, והילד שכבר קלט היטב את השייך הנחמד סייע בעודו ביגון ובענימה. כך הלכו יחדיו הלך ותן בין האילנות, ונראה כמי שמצטרפת הבריאה כולה אל קול שירתם היפה. ולא יתבייש, ולא יתבייש... מפני בני אדם המלעיגים...

בעבודת השם יתברך! עם תום הטלול, שאל החזון איש את הילד בחיך מלא אהבה: תאמר נא ילדי, האם אתה מתייבש עדיין לכתך את עם הציציות בחוץ?

עכשיו כבר לא! - ענה הילד באומץ ובעוז! ואכן הגיע הילד גם אל הטלול השנתי כשציציותיו הקדושות מתבררות על פני הרוח סביב, קידש שם שמים בכל מקום שהלך, וברבות הימים זכה ונעשה תלמיד חכם חשוב ירא ושלם, מפאר גידוליה של תורתנו הקדושה. ולמדנו אגב אורחין, כמה היה רבינו החזון איש נותן דעתו ולבו להשקיע אף בחינוכו של ליד אחד קטן... ליישר את דרכו, ולתקוע מסילות אורות חייו בתום ובישור. ולמדנו שלא לזלזל ח"ו בחינוך והשקעה ועידוד של אף תלמיד, אף לא של ילד קטן, כי כל נפש מישראל היא עולם מלא!

[מתוך שיחה מיוחדת בפי מנחם, מלמד תיכוד, בגול יקרת החינוך]

אולם לא כן ר' שלום, אשר רוח אחרת היתה עימו, וככלב בן יפונה שבפרשתנו, עמד יחיד בעוז תפארת מצות הציצית הקדושה, ולא הסכים בשום אופן להכניס את הציצית פנימה. הוא הקפיד תמיד שיהיו ציציותיו הארוכות בולטות מבחוץ בכל אורכן, ולשמר את עצמו כמראה ילד יהודי קדוש וטהור! לקראת סוף השנה נוהג היה בחיידר לערוך 'טלול שנתי' לכל ילדי החמד, הציפייה לטלול זה מצד הילדים היתה גדולה, כאשר באותם זמנים לא היו יוצאים הרבה לטלולים. צוות ההנהלה והמלמדים ביחד עם ההורים שקדו להכין את הכל על הצד היותר טוב, והתרגשות הילדים לקראת הטלול היתה עצומה!

באחד הימים שלפני הטלול יגישו כמה מחברי הכיתה לילד 'שלום בן ציון', והעירו לו שבים הטלול הגדול, כשיוצאים כולם על פני כל הארץ, עדיף שיכניס את הציציות 'הגדולות' שלו ויסתיר אותם בתוך המכנסים... שכן אי אפשר לדעת באלה מקומות יעברו, ואיזה אנשים יסתכלו בהם... וכדאי שבים זה בלבד לא יראה הוא שנהג משאי הילדים...

כשסיפר הילד לזבאי את דברי חבריו, הציע האב לגשת ולהיוועץ בדעת תורה, כמו בכל דבר ספק הבא לפני האדם. הלכו אפוא השניים אב ובנו יחדיו, עלו ובאו לביתו נאוה קודש של מרן החזון איש וצוקל, שדלת ביתו פתוחה היתה תמיד לכל שואל ולכל מבקש דברי האלקים.

כשמע החזון איש את השאלה, ואת סיפורו של הילד על כך שחבריו מניאים אותו ממה שמקפיד תמיד להשאיר את

גם בזמנים הקשים שהיו בעולם, לא אבה רבי יחזקאל מצידו לסגור את שערי בית הדין, שמא יצטרכו לו בני ישראל, ולפיכך גם בעת מלחמה היו שערי בית הדין פתוחים, לא בטלה הוראה מירשאל, והמשין לדון ולפסוק בכל השאלות הקשות שעלו על שולחן בית הדין בעת צר ומצוק.

באותם ימים הגיעו לבית הדין איש ואשתו, שבאו לדון בדיון הדברים שביניהם. היה זה בעיצומה של מלחמה, הקרבות ניטשו בעוז בחוצות העיר, אבל רבי חצקל לא נטש את משמרתו. הוא התעסף אפוא בטלית הקדושה כדרכו בבית הדין, התיישב על מקומו שבראש השולחן הגדול שבמרכז אולם בית הדין. - ומן העבר השני של השולחן נעמדו להם האיש והאישה, והחלו להסדיר את טענותיהם ואת ענייניהם, שרבי יחזקאל הצדיק מאזין היטב לכל טענותיהם ומענותיהם.

לפתע, עודם מדברים עמו, והנה נשמעה קול שריקה עזה המחרידה כל לב, ומיד לאחריה נחתה פתאום פצצה [באמבנע], היישר מאוריגי האויב אל תוככי אולם בית הדין! האיש והאישה שעמדו בסמוך ממש למקום הנפילה נהרגו על אתר הי"ד, ואילו הדיין הגדול רבי יחזקאל שהיה בירכתי האולם מן הצד השני של השולחן ניצל בחסד עליון, ויצא משם ללא שריטה!

לאחר מכן שאלוהו תלמידיו, כיצד זכה לנס גדול שכזה? ענה החזון יחזקאל בפשטות ענותנותו המפורסמת: הלא אותה שעה הייתי יושב בדין עטוף בטלית, ויש בכוחה של מצות ציצית בכדי להגן ולשמור מכל המיוקין!

והוכיח דבריו כמה שאנו אומרים בנוסח 'לשם ייחד' השלפני עטיפת הטלית: ועל ידי מצות ציצית, תנצל נפשי ורוחי ונשמתי ותפילתי מן החיצונים, והטלית יפוש כנפיו עליהם, ויצילם כנשר יעיר קונו על גחליו ירחף!

ולמדנו כאן, מלבד עצם כוח השמירה שבציצית, גם על גדול 'טיב האמונה' הפשוטה והשלמה שהאמינו הצדיקים בכוחה הגדול של מצות ציצית דגן. שכלל שותה האמונה בה חזקה יותר, כן יש בכוחה להמשיך השפעה גדולה יותר. כידוע שהאמונה יש בה כוח המשכה, כמ"ש בספה"ק אוהב ישראל (פרשת נח): 'אמונה הוא לשון המשכה וגידול, כי באמונה יש כח זה, שעל ידי האמונה יומשך הדבר הזה ממקורו ויבוא. היינו על ידי שהוא מאמין בהשם יתברך ובטוח בו באמונה שלימה על שם איהו דבר, אז נמשך הדבר והוא ובא בשלימות' עכ"ל"ס.

[פסיחה, קובץ 713008]

-> <-

בעיר בני ברק יצ"ו התגורר תלמיד חכם חשוב, גדול בתורה וביראה, היה מהר"ר שלום בן ציון זצ"ל. בשנות ילדותו לא היו מוסדות חינוך ותלמודי תורה רבים כבימינו, והוא נשלח ללמוד בעיר הגדולה 'תל אביב', בתלמוד תורה 'סיני' המפורסם, שם למדו באותו יור הרבה מן החרדים.

בכיתתו של ר' שלום היו כל הילדים נהוגים משום מה להכניס את ציציותיהם פנימה, תחובים ומסתירים בתוך מכנסיהם. - כנראה כדי שלא יהיו בולטים בציציותיהם בהתהלכם בחוץ בין החילונים פורקי עול שבתל אביב, שפעמים רבות היו גם מתנכלים לילדי תש"ר הטהורים, בשנאת הדת שהציצית בהם הסטרא אחרא רח"ל, ננדע.

על הברכה יעמדו

<p>לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב</p>		<p>ניתן להנציח את העלון לשפחות, לזכרה והצלחה או ליאריצייט</p>	
<p>לע"נ רבי ישראל נחן נטע ב"ר דוד צבי משה ז"ל חדר זב"ל משה ז"ל</p>	<p>לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה</p>	<p>לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מרדכי ה"ו</p>	<p>לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול</p>
<p>לע"נ האשה מרים בת ר' דוד</p>	<p>לע"נ שמחה בת רחל יחזקאל בן עמומה</p>	<p>לע"נ יחזקאל ב"ר צבי ז"ל ולרפואה שלמה והצלחת כלל בת איילת תח"י נתרם ע"י בנם יחזקאל יהושע ה"ו</p>	<p>לע"נ גרפצ'יק סל: 2021-5002321</p>

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזנן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור עגורין ולהיות שותף לייכויה הרבים. הפענוינינים יקבלו את העלון כפייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

הסתכלות בציצית מצילה מן החטא!

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

העיקר הכוונה

אחותי נסעה עם בעלה והבת הקטנה לבקר את משפחת בעלה בדרום הארץ לרגל שמחת חלקיה במשפחה... הם הזמינו גם את אבא שלי הצטורף אליהם לנסיעה על מנת שיתאוויר מעט בעקבות הסגר הממושך שהיינו נתונים בו בעקבות הקורונה.

אבא שבדרך כלל לא יוצא למסעות מעין אלו לקח עמו כמה ספרים ללמוד בדרך ויצא למסע...

אני מאיץ יצאתי עם אשתי לאזור רחוב בר אילן שמואל הנביא לכמה סידורים והתארגנויות ולקחתי עימי את אימא שלי ושני אחיי הקטנים שיתאווירו גם הם מהשהייה הממושכת בבית.

בדרך לאחת החנויות עברנו בסמיכות לבית העלמין של סנהדריה שם סמונים גדולי עולם, אימא הביע בפני בעבר את רצונה להתפלל שם על הקברים, אז הצעתי לה את ההזדמנות כעשוי שיעקר היציאה מהבית הייתה להתאוויר ולהיכנס ולהתפלל. אימא שמחה מאוד על ההזדמנות ושפכה את צקן לחשה בתפילות ותחנונים על כל אחד ואחד מבני המשפחה בדמעות ותחנונים וכן עברה מציון לציון מתפללת ומתחננת בדמעות שליש באופן שמועיל לא ראיתי את אימא כך משתפכת ברטט ובדמעות...

שמחתי מאות שאימא מתפללת בהתעוררות כזו וניצילתי אף אני את רצון בתפילות חמות וכן גם אשתי, במשך שעותיים תמימות עמדנו בתפילות מבקשים על בני המשפחה וכל עם ישראל... כשיצאנו משם אימא הודתה לי מאוד ואמרה כי משום מה היה לה התעוררות מיוחדת במינה, גם אשתי שחה לי כי הייתה לה התעוררות מיוחדת ולא הצליחה להתפלל על אחתי אחד כי אם על בני המשפחה שלי ובפרט על אחותי אבא שלי והתנוקות... הדבר היה מוזר כי גם אחי הרביעי עליהם בתפילה וכן גם אימא שלי... הסקנו שמכיוון שהם לא אתנו בבית החיים כנראה שכיוונו עליהם...

אבל כעבור שעותיים נוספות הכל כבר היה מובן, מובן לגמרי על מה נשפכו הדמעות: הסתבר שאחותי עם אבא שלי בעלה והתינוקות עשו תאונה חזיתית עם רכב שהתפרץ להם לכביש בדיוק באותם רגעים שהתפללנו בציון הם מעורבים בתאונה חזיתית, אחותי שברה את הזנב התורה הגיעה בעדו למרות השמשה שהתנפצה עליו.

גסי יצא עם כמה מכות יבשות והתינוקות אף היא ללא פגע...

הרכב עף מהדרך של המכה ועצרה בצד הדרך כאשר משאית שהגיעה במהירות מהנתיב הנגדי הצליח לבלום בחריקת בלמים חצי מטר לפני שמוץ את כולם למוות חלילה...

למפרע הבנו גם הבנו כיצד סיבבה ההשגחה שנתפלל חזק על שלום המשפחה וכל התפילות משום מה היו עליהם שעל פניו נראה כי זכות התפילות הצילו את חיייהם...

היו שם עוד ניסים רבים אך אמרתי בליבי לכל הפחות את החלק האירי אעלה בקולומס למען ידעו כולם כי ה' הוא האלוקים מלך על כל הארץ ומקדים תפילה למכה בתורה לבורא עולם.

בבל העששמה.ח.

הפעונים לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' ששה ספואלס

בפקס: 15326517922

או ל: o.y.wines@gmail.com

לפשוט את בגדיהם, כביכול לסם רחצה וניקיון... אבל באותה עת של שלהי המלחמה, כבר ידעו כולם היטב להיכן הם מובלים כקרוב עולה, והכינו את עצמם בסילודיך להיעקד על קידוש שמו יתברך!

והנה ברגעי קודש האחרונים המרטיטים הללו, ביקש לפתע הצדיק לומר ויודי כדת תורתו הקדושה, כמו שנפסק בשולחן ערוך יורה דעה (סימן שלח) בדין ויודי הנוטה למוות - אבל לא רצה כן להתפלל ולומר את הוודי כשאין הכיפה הק' מונחת על ראשו, וכשאין ה'טלית קטן על גופו.

הוא פנה אפוא אל אחד החסידים שהיו עימו, וביקשו לצאת מייד מן השורות, וללכת להביא לו את הכיפה ואת הטלית קטן שלו מתוך ערימת הבגדים שבצד - כאשר מחמת גדל חלישתו מטורח דרך ההתחנות הנוראה שעברו, היה קשה לו לצעוד בעצמו לשם.

[בימי האחרונים בנירעדהאז, הועבר אל בית החולים שבמחנה, מחמת תשות כוחו חקנותו, ומשם הובל ביחד עם עדת צאן מרעיתו לעקידה - לאחר שסירב לכמה וכמה פעולות הצלה שהושגו והוכחו עבורו, והביע רצונו להישאר בקרב אנשי שלומו, שלא לנטושם בזמנים הקשים כידוע].

אולם, אותו חסיד ששטע את בקשתו של הרבי התיירא על נפשו, כראותו לנגד עיניו את הקצינים חיות הטרף מסתובבים סביבם עם רובים שלופים בתאווה רצה, צועקים ושואגים למהר את המלאכה [שנעלה שבעליו!...] ועל כל דבר קטן שהפרו את פקודתם היו מייד יורים למוות!

לפיכך, אמר לרבי הקדוש, שהוא חושש על נפשו, שכן אם ייגש עתה כן לנגד עיניהם האכזריות, למשוך לו בגד מתוך ערמת הבגדים, היו בודאי ירצחוהו נפש! [גם מחמת חשדם הגדול, שמא הטמנו היהודים בתוך בגדיהם איזו פצצה... או לחילופין מטילי רוב ויהלומים, כידוע].

אך הרבי הרגיעו, ואמר לו בהשקט ובבטחה: אם תיגש כגן לחפש לי את הכיפה ואת הציצית ולהביא אלי, מבטיח אני נאמנה, שתצא מכאן לחיים, ותעבור את כל אימי המלחמה בשלום!

לשמע הבטחה מופלאה שכזו יוצאת מפורש מפי הצדיק עלי פתחו של גיהנם ממש, רץ החסיד מהרה, קפץ אל הפינה בה עמדו כל הבגדים, נבר וחיפש ועד מהרה מצא את הכיפה והציצית של הצדיק, וחזר מהרה ומסרה לידי קדשו, אשר שמח עליהם כמוצא של רב! ותיכף נעמד הרבי לומר בהם את הוודי בביתו נוראות.

למרה הפלא, לא הבחינו חיילי ה-0.0 הרבים ששרצו בכל האזור, בריצתו של החסיד ובבריחתו מן השורה, ואף לא נבגירתו בין כל הבגדים שם, וכן אף לא בחזרתו אל הצדיק, והתקיים בהם הכתוב (תהילים קטו, ה) "עיינים להם ולא יראו..."

ואכן הצדיק הקדוש עלה על המוקד בו ביום, ונספה על קידוש שמו יתברך. ואילו אותו חסיד ניצל משם באורח פלא, וכהבטחת הצדיק עבר בשלום את כל מאורעות השואה, ועם תום המלחמה הקים משפחה לתפארת בית ישראל.

מטיב זה המעשה נוכל ללמוד, מלבד גדול המסירות נפש בשביל מצות ציצית דגן. אף על תוקף היישוב הדעת של הצדיקים, שגם ברגעיהם האחרונים, בעודם מובלים באכזריות נוראה ובהלה עצומה אל המוות, לא איבדו את עשתונותיהם ח"ו. דעתם הקדושה שמורה תמיד בנאמנות לקיים רצונו יתברך בלבד, כעבדים נאמנים ביישוב הדעת גם ברגע אחרון, כדי לקיים מצות הוודי כשהכיפה על ראשו וגופו הקדוש מעוטף בטלית קטן!

[וכן כל משך זמן שהותו במנותח הריכוז, היתה נסוכה על פניו שלווה פנימית ועילאית, ולא שמעו ממנו אף לא מילה אחת של תלונה, רק קיבל את כל ייסוריו בדומיה ובהאבה. כדרכם של צדיקים קדושים, בניס אהובים ואוהבים להשי"ת בנאמנות ומסירות נפש תמיד].

[לעילוי, קובץ 4738]

— > < —

הגאון הצדיק רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל גאב"ד לונדון הבירה, וראש ישיבת סלבודקא, התפרסם כרב גדול ודיין מומחה בדורו, והיו באים לפניו לדין בכל ענייני אבן העזר וחושן משפט, והוא היה יושב ושופט את ישראל בחרדת קודש.

מבואר כאן בפרשתנו, רמזי סגולה היפה של מצות הציצית. שכשיקיים "וראיכם אותו", יזכה לכירת מצוות ה', ומתוך אותה הסתכלות בציצית יוכל לקיים בנפשו: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'".

והיינו, שעצם ההסתכלות וההתבוננות בציצית יש בה סגולה נפלאה להינצל מן החטא. כמו שכתב במשנה ברורה (סי' כד ס"ק ה) ח"ל: "ומצוה זו מציל האדם מן החטא, דכתיב 'ולא תתורו וגו' למען תזכרו וגו' והייתם קדושים'. ואף דכל שאר המצוות אין בהם זאת הסגולה להצילו מיצר הרע, ציצית עדיף, וכדאימא בעובדא דזמננות (מד) מעשה באדם אחד וכו', שעל ידי הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל.

לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וכן כתב מרן החפץ חיים זצוק"ל בשמירת הלשון (חתימת הספר ג): "והנה מפשטות הכתוב משמע, דראיית הציצית תועלת היא להזכיר במצות ה', ולא לתור אחר עיניו. ואם כן, מה נכון הוא לראות אותם כמה פעמים ביום, ובפרט בעת שעולה איהו מחשבה שאינה טהורה על ליבו, או איהו כעס, טוב מאד להסתכל אז בציצית, ואז יפקע הציצ" ע"כ.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

וכן כתב מרן החפץ חיים זצוק"ל בשמירת הלשון (חתימת הספר ג): "והנה מפשטות הכתוב משמע, דראיית הציצית תועלת היא להזכיר במצות ה', ולא לתור אחר עיניו. ואם כן, מה נכון הוא לראות אותם כמה פעמים ביום, ובפרט בעת שעולה איהו מחשבה שאינה טהורה על ליבו, או איהו כעס, טוב מאד להסתכל אז בציצית, ואז יפקע הציצ" ע"כ.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וכן כתב מרן החפץ חיים זצוק"ל בשמירת הלשון (חתימת הספר ג): "והנה מפשטות הכתוב משמע, דראיית הציצית תועלת היא להזכיר במצות ה', ולא לתור אחר עיניו. ואם כן, מה נכון הוא לראות אותם כמה פעמים ביום, ובפרט בעת שעולה איהו מחשבה שאינה טהורה על ליבו, או איהו כעס, טוב מאד להסתכל אז בציצית, ואז יפקע הציצ" ע"כ.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וכן כתב מרן החפץ חיים זצוק"ל בשמירת הלשון (חתימת הספר ג): "והנה מפשטות הכתוב משמע, דראיית הציצית תועלת היא להזכיר במצות ה', ולא לתור אחר עיניו. ואם כן, מה נכון הוא לראות אותם כמה פעמים ביום, ובפרט בעת שעולה איהו מחשבה שאינה טהורה על ליבו, או איהו כעס, טוב מאד להסתכל אז בציצית, ואז יפקע הציצ" ע"כ.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

הציצית ניצל מחטאו" עכ"ל. לפיכך לא איש אשר ידאת ה' פועמת בלבבו, וירא מלהיכשל ח"ו בחטא, יסתכל בציציתו תמיד. וכמ"ש בכנפי האר"י הקדוש (שער הכוונות ד"ו וז'): "ע"י כי האדם צריך להסתכל בציצית בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב 'וראיכם אותו'. והוא תועלת גדולה לנשמה, שלא יזדמן חטא ליזון, אם יזהר בכך, וצריך להסתכל בהם שני פעמים זה אחר זה" עכ"ל.

וזו המצות של ההסתכלות בציצית, יש בה דבר נפלא, שכל אדם יוכל לקיימה אפילו בזמן שאינו עוסק בתורה ובמצוות. כמ"ש בקב הישר (פרק מה): "וכן קבלה היא ביד"י מה אנשי מעשה, שאם היו יושבים בטלים מן המצוות, היו ממשמשים בציצית, והיו מסתכלין בהן, כי ההסתכלות בציצית היא ענין גדול, ותוקמה אל השכינה" ע"כ - ישמע חכם ויוסף לקח, לקחת זו הסגולה אל לבו, ובכל עת שהיצר מתגבר כנגדו, הרי ההסתכלות בציצית תצילנו מן החטא!

טיב הקהילה

ב"ד

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בגשיאות מורנו ורבנו הרב"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

עדות שהשכינה שורה בישראל

קדוש ה' ישנה את מצוות הבורא ברוך הוא ומה חידוש יש בזה שלא שינה.

אכן שבחו של אהרן הוא שהלך לפי מה שנצטווה בדיוק גמור בלא סטיה קלה לכאן או לכאן והוא שבחו כי מדרך העולם היא אף שמקיימים מצוות ומעשים טובים אך העיקר חסר מן הספר שאינם מתקיימים ועושים לפי טיב ההלכה הצרופה כנפסק בפוסקים - כפי אשר נחסרו בדורינו אנשים שהולכים ועושים את כל מעשיהם לפי דניי השו"ע כי אמנם צדיקים וישרים המה וכל מעשיהם לשם שמים אך שוגגים לפעמים בהלכות דקדוק ועשיית דברים בלא כוונה אף במקומות הנפסק בהלכה כי הכוונה מעכבת ובה נשתבח הקב"ה באהרן הכהן שלא שינה אלא קיים את מצוותיו במלא דידוק ההלכה.

ומכאן נראה כמה חשוב לימוד וקיום ההלכות ללמוד על מנת לקיימם כדאינא בתנא דבי אליהו 'כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא' - אין לנו עוד לימוד עליו אנו מובטחים בהבטחת עולם הבא מלבד על לימוד ושיון הלכה למעשה לדעת את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו זה מה ששינוי מאי דכתיב אהב השם יעצרי ציון מפל משפנות יעקב - אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות וכיוצא בו אינא 'מיום שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד' כי בלימוד זה מראים את נאמנותו ולי בוראנו שאנו מקיימים את מצוותיו כפי שציווה בתורה וכפי שחפץ שיעשו לו נחת רוח במצוות הנעשים בשלימות ההלכה.

תוכחה באהבה מסותרת

אף זאת אנו למידים כי כאשר מוכיחים את האדם בתוכחה מגולה צריך הדבר להעשות באופן של ימין דוחה ושמאל מקרבת - אמנם צריך להוכיחו על הולכו בדרך לא טוב אך יודיע לו בשעת מעשה את גדול חיבתו ואהבתו אליו וכי לא מרעתו ושנאתו מוכיחו אלא אדרבה כי דורש את שלומו וטובתו - הדבר נלמד ממה שהעניש הבורא את בני ישראל בהעבירו את עבודת בית המקדש מהם וניתנה ללויים שיעבדו את עבודתם בקדוש חלף הבכורים בגלל חטא העגל כאמור 'וְאָשַׁח אֶת-הַלְוִיִּים פְּנֵיךָ בְּכָבוֹד בְּבָנֶי יִשְׂרָאֵל וְבוּ בְמִקּוּם נֹאמַר בַּפִּסְוֹק וְאָתְנָה אֶת-הַלְוִיִּים וְנָתַתָּם לְאַהֲרֹן וְלִבְנָיו וְלִגְבֵי מִתְּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֹבְדֵי אֱתֵיבְדָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֵהָל מוֹעֵד וְלְכַפֵּר עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף גְּזֵפֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵי-הַקֹּדֶשׁ פִּירֵשׁ רש"י 'חמשה פעמים נאמר בני ישראל במקרא זה להודיע חבתן שנכפלו ואזרחותיהן במקרא אחד כמנין חמשה חומשי תורה' הרי שלמרות שהענישם על חטא העגל הוכיחם ותנעם לטובה והמשילים כנגד התורה הקדושה.

כי אכן זה מסרתנו בהוכיחו את חבירנו שלא יאבד את עולמו הנצחי תמורת מעשה שטות של עולם חולף ומתוך רחמנות הדגה כוונה לנפשו ונשמתו חפצים אנו להעלותו על דרך המלך בלתי יסור מדברי התורה האת ולמען יזיה ימים רבים.

יאירו שְׁבַע הַנְּרוֹת

'דבר אֲלֵי-אַהֲרֹן וְאֶמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהַעֲלֶיךָ אֶת-הַנְּרוֹת אֲלֵי-מִלְּךָ פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יְאִירוּ שְׁבַע הַנְּרוֹת' התורה באה לרמז בזה כי שבעת הנרות הם נגד שבעת ימי הבנין - הלא הם משך ימי השבוע שיש בהם זמנים מחולקים של לילה ויום - יש ימים שמאירים לו לאדם אשר כל דרכי תורתו ותפלתו הולכים לפניו כראוי וכיאות ולעומתם יש ימים שהם כחשכת לילה הלב אטום וסתום אין בהם לאדם טעם בתפילה והבנה בתורה על זאת מלמדנו התורה כי לא מביעי ביום המאיר לו פשיטא דיאיר נרו אלא כל שבעת הימים בתמימות - אף כשהוא בזמן לילה יאירו שבעת הנרות.

הדברים אמורים גם ביחס אל האדם - שידע להתרומם במצבי הקשים והאפלים והן כלפי עזרת הבורא שהם מורגשים יותר בזמנים קשים דווקא כשלא הולך לו אז יש יותר סיוע ותמיכה ממרום כמו שראים במדרשי חז"ל שהשכינה למעלה מראשונים של חולה, אף כך היה בזמן שהיו ישראל במדבר ועמדו אש וענן שימשו להנחותם הדרך - דווקא בשעת לילה היתה עמוד אש להאיר להם הדרך ואילו ביום לילה אותם רק עמוד ענן שבטעו להסתיר כלומר כי שנראה שהוא זמן של חושך והסתר אז יש הרבה יותר הארת פנים מאשר מצב שנראה שהכל הולך כשורה.

אשר על כן קאמרי בגמרא 'שכינה במערב' היינו כי השכינה שורה ברוח מערבית בעולם הצד שבה שוקעת החמה כי דווקא בעת אשר השמש שוקע ונעשה חשכת לילה הרי השכינה עמו, כך גם נפסק לגבי מקום הנחת תפילין של יד שהוא על יד שמאל דכתיב 'יָדְךָ' ודרשו חז"ל - יד כהה כי על יד שמאל שהיא כהה ואינה חזקה - עקב זאת זוכים להניח ולקשור עליה את התפילין ולהדבק דרכו בבורא יתברך, אף לגבי השראת השכינה כתיב אֲשַׁפּוֹן אֶת יָדְךָ' שה' שוכן אצל השפלים והנדכאים לחזקם ולרוממם, הרי שבמקומות ובזמנים הנמוכים ידייק בהם שורה השכינה לעודדם ולתמכם.

כללו של דבר ישנם זמנים שבהם הנפש מתרוממת טפחיים מעל גבי קרקע אז כולם מתפללים ברוח נדיבה ובכוונה צלולה כגון בימים הנוראים - ראש השנה ויום הכיפורים ובמערב ה' בהם שורה אתערוהא דלעילא והכל חפצים ליראה את שמך אך כאשר נגשים להתפלל תפלת שחרית בחולו של יום או לקרוא קריאת שמע שעל המיטה בערב של יום לאחר עמל וגיעה והדברים נעשים בעצלתיים אז צריך ביותר להתרומם ולהאיר את התפילה ואת חיבתיה בתלהבות ברשפי אש עד שתהא שלהבת עולה מאיליה ויאירו שבעת הנירות.

אלא ר' אמות של הלכה

בהמשך פרשת המנורה נאמר 'ויעש פן אהרן אלמל פני המנורה העלה ויהיה נאשר צנה השם את משה' מבאר רש"י 'יעש כן אהרן - להגיד שבחו של אהרן שלא שינה' הרבה קולמוסים נשתברו להבין ענין זה וכל המפרשים המה ראו כן תמהו מהו שבחו הגדול של אהרן שמשבח בו התורה - שלא שינה הרי היהודי הפשוט ביותר לא ימיר את דברי הבורא בעת אשר נצטווה עליו וצא מפורשות מפי הגבורה ממש וכי מדוע אהרן

פרשת בהעלותך
כ"א סיון תש"פ

המנים לפי אופן הודעים

זמני הולדת הגרות ומצ"ש

הדר"ג	7:07
מוצ"ש	8:26
ר"ת	8:55

סוף זמן קריאת שמע והפילה

סוף ש"א	8:11	סוף ת"א	9:40
סוף ש"ב	9:06	סוף ת"ב	10:16

המנים לפי שיעור קורן

גיליון מס':

519

טיב המערכות

ותנה עליהם הדוח

הרבי ר' יושא היה עני מרוד, וכשהגיעה כוח לפקדו לא היה כידו פרוטה לפטורה כדי להשיא, אך רבו הק' המגיד ממעוזיטש ויעניא ידע על מצבו, ובאחד הימים כשהגיע ר' יושא אל המגיד, נזף לו המגיד צרור עם שלוש מאות רובל, וזאת מצווה להעביר את הכסף לזונתו עבדו שדנה לבטל, בדרום הנער' יושא למלך וזנה הוא שומע צעקות, לשאלו התברר לו כי אשתו לחיך במקום החנוכה של יחסה, אך החוק אינו מוכן להיכנס לחופה עד שיובאו לפניו שלוש מאות רובל שחובטחו לו כזוגיה, האלמנה אכן חבשה את הסכום מבעד סודע, אך הכסף נעלם, רבי יושא לא חשב פעמים וחזריו כי הוא מצא את הכסף, הוא ביקש מהאלמנה סימנים מדייקים, איזה שטרות היו ובאיזה זמן היו קשורים וכו', ולאחר ששמע את הסימנים, הלך וארגן את הכסף בדיוק לפי הסימנים שקיבל, כשהגיע עם הכסף היו עני כולם נשאות אל הצדיק משיב האבדיה, אך לפתע נמצא ואמר כי אינו מוכן למסור את כל הכסף, אלא מבקש ששכר טרחו של עשרים חמשה רובל, כמובן שהזאת לא קיבל כלום מלבד כמה מנחת גידופים על חוצפתו, הכסף הועבר מידי ילדי האלמנה, החופה הועמדה...

כשעוד הרבי למגיד, שאלו לרבי יושא מדוע נזף כן, ענה לו ר' יושא: כשבאו למסור את הכסף, הוצג עלי יצרי והחזיל לשבועי כי צדיק גדול אני, מיד אמרתו לי 'כבוד אהרן רוצה לקבל? אראה לך מה זה, ביושנת תקבל, וכך נצחית את יצרי הרע שרצה להפילי ברשות. הנטרא מספרת 'כשעשה שאמר לו הקב"ה למשה אספה את שבועי איש, אמרו אלוד ומיד: אין אנו ראוין לאותו גדולה, אמר הקב"ה: הואיל ומעטכם עצמכם הדיעו מוסף גדולה על גדולכם, ומה גדולה חוסף להם, שהעביאם כולן נתבאו ופסקו, והם נתבאו ולא פסקו, ללמדך שכל המשפיל עצמו - הקב"ה מעבירו, וכל המעביה עצמו - הקב"ה משפילו, כל המצור על גדולה - גדולה ברה"ט מצט, וכל הבורח מן הגדולה - גדולה מסותרת אחריו.

(מטעם ודחה-העלויין)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר פיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

גור' הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | טו"ק: ט. גורלשטיין

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

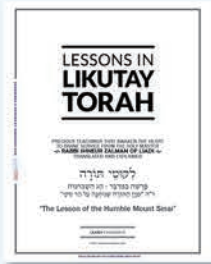
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Sichat Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Oneg Shabbos
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

דברי תורה עברית

MONTHLY

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה · שבילי פנחס · דברי חינוך והתעוררות · חוס של חסד · המברך · דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

כ"א סיון תש"פ • 13 יוני 2020 • מאנסי: הדלקת נרות - 8:11 • מוציש"ק - 9:42 (תק 72) • No. 86 | Issue 37 | Vo. 2 • בסייד

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמפוסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת **בהעלותך**

טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

דברי תורה
 עברית